

TURK İLAÇ VE SERUM SANAYİ A.Ş.
01 OCAK- 31 ARALIK 2023 HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLAR VE BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

İÇİNDEKİLER

Finansal Durum Tablosu	1
Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelirler Tablosu	3
Özsermaye Değişim Tablosu	4
Nakit Akış Tablosu	5
Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar	6-52

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi **Genel Kurulu'na**

1) Olumlu Görüş

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi'nin ("Şirket") 31 Aralık 2023 tarihli finansal durum tablosunu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunu, özkaynak değişim tablosunu ve nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre ilişikteki finansal tablolar, Şirket'in 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını, Türkiye Muhasebe Standartlarına ("TMS") uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2) Olumlu Görüşünün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Şirket'ten bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3) Dikkat Çekilen Hususlar

KGK tarafından yayımlanan 23 Kasım 2023 tarihli "Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Finansal Tablolarının Enflasyona Göre Düzeltilmesi Hakkında Duyuru" kapsamında ve Sermaye Piyasası Kurulu 28/12/2023 tarih ve 81/1820 sayılı Kararı Uyarınca; 31 Aralık 2023 tarihli finansal tablolar TMS 29 "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardı kapsamında enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuştur. Bu kapsamda enflasyon muhasebesine geçişle ilgili açıklamaların yer aldığı 2 No'lu dipnota dikkat çekeriz. Bu husus tarafımızca verilen görüşü etkilememektedir.

4) Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Tarafımızca önemli görülen kilit denetim konuları aşağıdaki gibidir:

Kilit denetim konusu	Kilit denetim konusunun nasıl ele alındığı
Hasılat	
Hasılat, şirketlerin finansal performansının ölçülmesi açısından da en önemli kalemlerden biridir. Hasılat, kar elde etme amacı taşıyan her işletme için yapısal risk unsurudur. Hasılat, ürünün teslimi veya hizmetin verilmesi, ürünle ilgili önemli risk ve getirilerin alıcıya nakledilmiş olması, gelir tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların şirket tarafından elde edileceğinin kuvvetle muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınarak ortaya çıkar. Şirketin temel hasılatı kalemleri aşı ve serum satışlarından oluşmaktadır. Bu satışlar hem kamu hem de özel sektöre yapılabilmektedir. Şirketin finansal tablolardaki yeri ve önemi gereği hasılat, denetimimiz için kilit bir öneme sahiptir.	Şirketin hasılatı, yurtiçi ve az da olsa yurtdışı satışlardan kaynaklanmaktadır. Müşterilerin büyük bir kısmı kamu kurumu ve kurumsal nitelikte alıcılardan oluşmaktadır. - Şirketin, hasılatlarına ait bakiyelerinin muhasebeleştirme sürecinin anlaşılmasına yönelik aşağıdaki denetim yöntemleri belirlenmiştir. - Denetimimiz sırasında söz konusu satışların finansal tablolara tam ve doğru alınıp alınmaması ile ilgili örneklem metoduyla testler yapılmıştır. - Şirketin yurtiçi satışlarına ait hesaplarını test etmek için maddi doğrulama prosedürleri kapsamında dış mutabakatların yapılması yanında alternatif denetim teknikleri de uygulanarak, doğrulama testleri gerçekleştirilmiştir. - Hasılat döngüsü içinde yer alan önemli kişiler (yönetim, üst yönetimden sorumlu olanlar ve muhasebe yetkilileri) ile görüşülmüş ve sürecin işleyişine yönelik bilgi elde edilmiştir. - Hasılatın muhasebeleştirilmesiyle ilgili olan ve kilit öneme sahip kontroller ile bu kontrollerin işleyiş etkinliği hakkında bilgi elde edilmiş olup, bu kapsamda uygulanacak müteakip denetim prosedürlerine karar verirken, bu durum göz önünde bulundurulmuştur. -Hasılatın dönemsel oluşum esasları ilişkin yapılan tahakkuk kayıtları irdelenmiştir. -Uygulanan denetim prosedürleri ile satışların tamlığı, gerçekleşip gerçekleşmediği ve dönemselliğine yönelik güvence elde edilmiştir.

5) Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Şirket yönetimi; finansal tabloların TMS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Finansal tabloları hazırlarken yönetim; Şirketin sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Şirketi tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Şirketin finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

6) Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

-Amacımız, bir bütün olarak finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir.

Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir (Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.

- Şirketin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.

- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.

- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Şirketin sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Şirketin sürekliliğini sona erdirebilir.

- Finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

-Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz. Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız.

-Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususları ve ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

-Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz.

- Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Ayhan ÇETİNKAYA' dır.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun (“TTK”) 398’inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 04 Nisan 2024 tarihinde Şirket’in Yönetim Kurulu’na sunulmuştur.

2) Şirket’in 1 Ocak – 31 Aralık 2023 hesap dönemlerine ilişkin defter tutma düzeninin, kanun ile esas sözleşmenin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

3) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun (“TTK”) 402. Maddesi uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve istenen belgeleri vermiştir.

04 Nisan 2024, Ankara

Deneyim Bağımsız Denetim ve Danışmanlık A.Ş.

Member of Nexia International

Ayhan Çetinkaya

Sorumlu Denetçi

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihi İtibariyle Finansal Durum Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

FİNANSAL DURUM TABLOSU

<u>VARLIKLAR</u>	<u>Not</u>	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>
Dönen Varlıklar		846.054.191	902.193.864
Nakit ve Nakit Benzerleri	4	5.939.311	60.709.556
Finansal Yatırımlar	3	-	32.378
Ticari Alacaklar		736.761.489	644.095.703
- <i>İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	5	<i>570.258.650</i>	<i>551.339.092</i>
- <i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	6	<i>166.502.839</i>	<i>92.756.611</i>
Diğer Alacaklar		3.690.884	12.442.812
- <i>İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar</i>	5	-	7.973.582
- <i>İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar</i>	7	<i>3.690.884</i>	<i>4.469.230</i>
Stoklar	8	44.978.078	96.308.891
Peşin Ödenmiş Giderler	9	42.760.814	53.678.014
- <i>İlişkili Olmayan Taraflara Peşin Ödenmiş Giderler</i>		<i>42.760.814</i>	<i>53.678.014</i>
Diğer Dönen Varlıklar	18	11.923.615	34.926.508
Duran Varlıklar		1.102.084.956	999.030.552
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	11	158.059.684	150.149.322
Maddi Duran Varlıklar	12	937.183.167	836.610.392
Kullanım Hakkı	14	2.207.905	7.207.122
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	13	4.634.200	5.063.716
- <i>Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar</i>		<i>4.634.200</i>	<i>5.063.716</i>
TOPLAM VARLIKLAR		1.948.139.147	1.901.224.416

İlişikteki dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihi İtibariyle Finansal Durum Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

FİNANSAL DURUM TABLOSU

KAYNAKLAR	Not	31.12.2023	31.12.2022
Kısa Vadeli Yükümlülükler		669.693.624	678.585.181
Kısa Vadeli Borçlanmalar	29	279.030.688	295.667.317
- Banka Kredileri		245.740.030	287.486.105
- Kiralama İşlemlerinden Borçlar		19.359.683	7.698.213
- Diğer Kısa Vadeli Borçlanmalar		13.930.975	482.999
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	29	127.858.872	184.882.582
Ticari Borçlar		103.364.073	128.934.889
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	5	8.631.848	95.329
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar	6	94.732.225	128.839.560
Diğer Borçlar		117.953.020	50.965.956
- İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	5	116.152.016	48.822.981
- İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	7	1.801.004	2.142.975
Ertelenmiş Gelirler	10	13.991.191	2.293.922
- İlişkili Olmayan Taraflardan Alınan Sipariş Avansları		13.991.191	2.293.922
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	17	11.041.818	5.988.490
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	27	14.790.245	8.548.714
Kısa Vadeli Karşılıklar	17	1.663.717	1.303.311
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar		1.663.717	1.303.311
Uzun Vadeli Yükümlülükler		48.995.944	148.577.871
Uzun Vadeli Borçlanmalar	29	16.844.639	31.112.862
- Banka Kredileri		13.881.686	20.669.688
- Kiralama İşlemlerinden Borçlar		2.962.953	10.443.174
Uzun Vadeli Karşılıklar		1.611.540	2.228.247
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar	17	1.440.788	1.499.580
- Diğer Uzun Vadeli Karşılıklar	15	170.752	728.667
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	27	30.539.764	115.236.762
Özsermaye	19	1.229.449.579	1.074.061.364
Ödenmiş Sermaye		161.805.000	161.805.000
Paylara İlişkin Primler		39.932.238	39.932.238
Sermaye Düzeltmesi Farkları		494.097.800	494.097.800
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelir ve Giderler		134.779.730	85.107.642
- Maddi Duran Varlık Değerleme Artışları		135.657.272	85.657.318
- Tan.Fay.Plan. Yeniden Ölçüm Kazanç/Kayıpları		(877.541)	(549.676)
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler		18.799.616	16.118.855
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları		274.319.068	358.653.693
Net Dönem Karı (Zararı)		105.716.127	(81.653.864)
TOPLAM KAYNAKLAR		1.948.139.147	1.901.224.416

İlişikteki dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihi İtibariyle Finansal Durum Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

KAR veya ZARAR TABLOSU	Not	01.01.- 31.12.2023	01.01.-31.12.2022
Hasılat	20	1.913.261.406	1.636.908.463
Satışların Maliyeti (-)	20	(1.484.124.608)	(1.283.167.240)
BRÜT KAR (ZARAR)		429.136.798	353.741.223
Pazarlama Giderleri (-)	21-22	(49.480.604)	(31.600.585)
Genel Yönetim Giderleri (-)	21-22	(112.026.101)	(145.033.925)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	23	61.549.175	106.193.719
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	23	(70.555.141)	(109.611.587)
ESAS FAALİYET KARI /ZARARI		258.624.127	173.688.845
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	25	1.930.835	23.723.785
TFRS 9 Uyarınca Belirlenen Değ.Düş. Kazançları (Zararları) ve Değ.Düş. Zararlarının İpt.	24	(2.046.808)	921.890
FİNANSMAN ÖNCESİ FAALİYET KARI ZARARI		258.508.154	198.334.520
Finansman Gelirleri	26	18.849.091	11.465.310
Finansman Giderleri (-)	26	(173.978.406)	(155.956.762)
Net Parasal Pozisyon Kar Zararı		(21.258.669)	(63.508.915)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KAR/ZARARI		82.120.170	(9.665.847)
Sürdürülen faaliyetler vergi gelir/gideri	27	23.595.957	(71.988.017)
- Dönem vergi gelir/gideri		(22.834.553)	(35.075.257)
- Ertelenmiş vergi gelir/gideri		46.430.510	(36.912.760)
DÖNEM KARI/ZARARI		105.716.127	(81.653.864)
Pay başına kazanç	28	0,653	(0,505)
DİĞER KAPSAMLI GELİRLER TABLOSU	Not	01.01.- 31.12.2023	01.01.- 31.12.2022
DÖNEM KARI/ZARARI		105.716.127	(81.653.864)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar			
- MDV Yeniden Değerleme Artış/Azalışları	19	57.142.804	97.893.698
- Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları	19	(437.153)	(695.792)
- Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gelirlere İlişkin Vergiler		(7.033.562)	(12.090.264)
DİĞER KAPSAMLI GELİR (VERGİ SONRASI)		49.672.088	85.107.642
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		155.388.215	3.453.778

İlişikteki dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihi İtibariyle Özkaynak Değişim Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

ÖZSERMAYE DEĞİŞİM TABLOSU					Kar Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gelir Giderler			Birikmiş Karlar		Özkaynaklar
	Not	Sermaye	Sermaye Düzeltmesi Farkları	Pay İhraç Primleri/İskontoları	Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışı	Tan.Fay.Plan. Yeniden Ölçüm Kazanç/Kayıpları	Kardan Ayrılmış Kısıtlanmış Yedekler	Geçmiş Yıllar Kar/Zararı	Net Dönem Kar/Zararı	
01.01.2022	19	161.805.000	494.097.800	17.546.384	-	-	8.509.486	265.744.473	100.518.589	1.048.221.732
Transferler		-	-	-	-	-	7.609.369	92.909.220	(100.518.589)	-
Toplam Kapsamlı Gelir		-	-	-	85.657.318	(549.676)	-	-	(81.653.864)	3.453.778
Pay Bazlı İşlemler Nedeniyle Meydana Gelen Artış (Azalış)		-	-	22.385.854	-	-	-	-	-	22.385.854
31.12.2022	19	161.805.000	494.097.800	39.932.238	85.657.318	(549.676)	16.118.855	358.653.693	(81.653.864)	1.074.061.364
01.01.2023	19	161.805.000	494.097.800	39.932.238	85.657.318	(549.676)	16.118.855	358.653.693	(81.653.864)	1.074.061.364
Transferler		-	-	-	-	-	2.680.761	(84.334.625)	81.653.864	-
Toplam Kapsamlı Gelir		-	-	-	49.999.954	(327.865)	-	-	105.716.127	155.388.215
31.12.2023	19	161.805.000	494.097.800	39.932.238	135.657.272	(877.541)	18.799.616	274.319.068	105.716.127	1.229.449.579

İlişikteki dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihi İtibariyle Nakit Akış Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe,Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

NAKİT AKIŞ TABLOSU

	Not	01.01- 31.12.2023	01.01- 31.12.2022
A.İşletme Faaliyetlerinden Elde Edilen Nakit Akışları			
Net Dönem Net Karı/Zararı		105.716.127	(81.653.864)
Dönem Net Karı Zararı Mutabakatı ile İlgili Düzeltmeler			
Amortisman ve İtfa Gideri ile İlgili Düzeltmeler	12,13,14	32.583.761	13.773.013
Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	7	(7.561.249)	9.261.337
-Alacaklarda Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler		(7.556.132)	9.269.703
-Stok Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler		(5.117)	(8.366)
Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler		1.498.791	535.843
-Çalışanlara Sağl. Faydalara İlişkin Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler	17	1.770.264	495.980
-Dava ve/veya Ceza Karşılıkları (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	17	(271.473)	39.863
Faiz Gelir ve Giderleri ile İlgili Düzeltmeler	26	167.097.672	144.565.325
Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları (Kazançları) ile İlgili Düzeltmeler	12	(1.930.835)	(23.723.785)
-Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerin Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları (Kazançları) ile İlgili Düzeltmeler		(1.930.835)	(23.723.785)
Vergi Gelir/Gideri ile İlgili Düzeltmeler	27	(23.595.957)	71.988.017
Parasal Kayıp Kazanç ile İlgili Düzeltmeler		(46.909.421)	(34.785.441)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Değişimler		226.898.889	99.960.445
Ticari Alacaklardaki Artış/ Azalış	5_6	(81.235.198)	58.367.615
Stoklardaki Artış / Azalış	8	51.335.930	47.191.612
Peşin Ödenmiş Giderlerdeki Artış Azalış	9	10.917.200	(23.718.214)
Faaliyetler ile İlgili Diğer Alacaklarda Artış / Azalış		31.754.821	7.190.546
Ticari Borçlardaki Artış / Azalış	5_6	(26.042.551)	23.931.247
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlardaki Artış / Azalış	17	5.053.328	280.982
Faaliyetler ile İlgili Diğer Borçlardaki Artış / Azalış		66.987.064	(40.178.272)
Ertelenmiş Gelirlerdeki Artış / Azalış	10	11.697.269	4.566
Kıdem Tazminatı Ödemeleri	17	(1.393.465)	(398.427)
Vergi Ödemeleri		(14.284.250)	(24.701.668)
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		281.689.039	147.930.430
B. Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları			
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlık Alımlarından Nakit Çıkışları	12_13	(79.865.858)	(38.421.485)
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit		(79.865.858)	(38.421.485)
C. Finansman Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları			
Finansal Borçları ile İlgili Nakit Giriş ve Çıkışları	29	(85.233.074)	(16.117.698)
Kira Sözleşmelerinden Kaynaklanan Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları		(2.695.487)	(5.524.804)
Ödenen Faizler		(168.664.865)	(148.429.424)
Finansman faaliyetlerinden elde edilen nakit		(256.593.426)	(170.071.926)
Nakit ve nakit benzeri değerlerdeki net azalış / artış		(54.770.247)	(60.562.979)
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	4	60.709.558	121.272.537
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	4	5.939.311	60.709.558

İlişikteki dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

1. ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi ("Şirket") ilk olarak "Türkilaç İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi" unvanıyla 04 Aralık 2012 tarihinde kurulmuş olup 07 Aralık 2012 tarih ve 8210 sayılı Türkiye Ticaret Sicili gazetesinde tescil edilmiştir. Şirket 29 Temmuz 2013 tarihinde unvan değişikliğine giderek mevcut halini almıştır.

Şirket, Ankara Ticaret Sicili Müdürlüğüne 837- Akyurt sicil numarasıyla kayıtlıdır.

Şirketin merkez adresi aşağıdaki gibidir:

Büğdüz Mahallesi Enver Paşa Caddesi No:8

Akyurt – Ankara, TR 06750

Şirket'in ana faaliyet konusu her türlü beşeri tablet, kapsül, ampul, flakon, merhem-krem, intravenöz serumlar, paranteral solüsyonlar, besin solüsyonları, amino asit ve diğer kimyevi maddelerin üretimini ve satışını yapmaktır.

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla şirkette 439 kişi istihdam edilmektedir. (31 Aralık 2022: 332 kişi)

Şirketin 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla ödenmiş sermayesi 161.805.000 TL'dir. (31 Aralık 2022: 161.805.000 TL)

Şirket'in konsolidasyona tabi bağlı ortaklığı bulunmamaktadır.

1 Ocak - 31 Aralık 2023 hesap dönemine ait finansal tablolar, 04 Nisan 2024 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında onaylanmıştır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1. Sunuma İlişkin Temel Esaslar

Türkiye Muhasebe Standartlarına Uygunluk Beyanı

Şirket'in finansal tabloları, Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 no'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan uluslararası standartlarla uyumlu olacak şekilde Türkiye Muhasebe Standartları ("TMS") ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumlar esas alınarak hazırlanmıştır. TFRS'ler, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nda ("UFRS") meydana gelen değişikliklere paralellik sağlanması amacıyla tebliğler aracılığıyla güncellenmektedir.

Finansal tablolar, KGK tarafından 15 Nisan 2019 tarihinde yayımlanan "TFRS Taksonomisi Hakkında Duyuru" ile SPK tarafından yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi'nde belirlenmiş olan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Şirket yasal finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak hazırlamaktadır. Ekte yer alan finansal tablolar vergi yasalarına uygun şekilde elde edilmiş mali tablolara Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları / Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TMS/TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumlarda belirtilen ilave ve indirimler yapılarak elde edilmiştir.

Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

SPK'nın 28 Aralık 2023 tarih ve 81/1820 sayılı kararı ile KGK tarafından 23 Kasım 2023 tarihinde yapılan duyuru ve yayınlanan "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama Hakkında Uygulama Rehberi"ne istinaden, Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartlarını uygulayan finansal raporlama düzenlemelerine tabi ihraççılar ile sermaye piyasası kurumlarının, 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemlerine ait yıllık finansal raporlarından başlamak üzere TMS 29 hükümlerini uygulamak suretiyle enflasyon muhasebesi uygulamasına karar verilmiştir.

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Türk Lirası'nın genel satın alma gücündeki değişikliklerle ilgili olarak TMS 29 ("Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Mali Raporlama") şartlarına göre düzeltme yapılmıştır. TMS 29 şartları, yüksek enflasyonun bulunduğu ekonomide tedavülde bulunan para birimi cinsinden hazırlanan mali tabloların bu para biriminin bilanço tarihinde geçerli olan alım gücünden sunulmasını ve daha önceki dönemlerdeki oluşan tutarların da aynı şekilde yeniden düzenlenmesini gerektirmektedir. TMS 29 uygulamasını gerektiren zorunluluklardan biri, %100'e yaklaşan veya %100'ü aşan üç yıllık bileşik enflasyon oranıdır. Endeksleme işlemi Türkiye İstatistik Kurumu ("TÜİK") tarafından yayınlanan Türkiye'deki Tüketici Fiyat Endeksi'nden elde edilen katsayı kullanılarak yapılmıştır. 1 Ocak 2005 tarihinden bu yana cari ve önceki dönemlere ait finansal tabloların düzeltilmesinde kullanılan endeksler ve düzeltme katsayıları aşağıdaki gibidir:

Tarih	Endeks	Düzeltilme	Üç Yıllık Birleşik Enflasyon
31.12.2023	1.859,38	1,000	%268
31.12.2022	1.128,45	1,647	%156
31.12.2021	686,95	2,706	%74

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Finansal tablolardaki TMS 29 standardının ilk geçiş etkisi etkisi aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Sunum endeksi öncesi özkaynak yapısı aşağıdaki gibidir;

	1 Ocak 2022 (Bağımsız denetimden geçmiş)	TMS 29'un ilk uygulanmasına ilişkin düzeltmeler	1 Ocak 2022 (Yeniden düzenlenmiş)
Ödenmiş Sermaye	161.805.000	-	161.805.000
Sermaye Düzeltme Farkları	-	80.519.015	80.519.015
Hisse Senedi İhraç Primleri	2.813.595	3.668.936	6.482.531
Maddi Duran Varlık Değerleme Artışları	90.788.768	(90.788.768)	-
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazanç / (Kayıpları)	(131.721)	131.721	-
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	2.278.252	865.587	3.143.839
Geçmiş Yıllar Kar / Zararları	29.384.615	(68.794.976)	(39.410.361)
Net Dönem Karı / Zararı	37.136.703	-	37.136.703
Toplam Özkaynaklar	324.075.212	(74.398.485)	249.676.727

Şirket'in yüksek enflasyonlu ekonomilerde finansal raporlama amacıyla yaptığı düzeltme işleminin ana unsurları aşağıdaki gibidir:

- TL cinsinden hazırlanmış cari dönem finansal tablolar, paranın bilanço tarihinde geçerli olan satın alma gücü ile, önceki raporlama dönemlerine ait tutarlar da yine paranın en son bilanço tarihindeki satın alma gücüne göre düzeltilerek ifade edilmektedir.

- Parasal varlık ve yükümlülükler, hali hazırda, bilanço tarihindeki cari satın alma gücü ile ifade edildiğinden düzeltilmemektedir. Parasal olmayan kalemlerin enflasyona göre düzeltilmiş değerlerinin, geri kazanılabilir tutarı ya da net gerçekleşebilir değeri aştığı durumda, sırasıyla TMS 36 ve TMS 2 hükümleri uygulanmıştır.

- Bilanço tarihindeki cari satın alma gücüyle ifade edilmemiş olan parasal olmayan varlık ve yükümlülükler ile özkaynak kalemleri, ilgili düzeltme katsayıları kullanılarak düzeltilmiştir.

- Gelir tabloları ve diğer kapsamlı gelir tablolarında yer alan, satışların maliyeti, amortisman gideri, varlık satış karı/zararı kalemleri dışındaki tüm kalemler, ilgili aylık düzeltme katsayıları kullanılarak düzeltilmiştir. Satışların maliyeti, amortisman gideri, varlık satış karı/zararı kalemleri ise düzeltme katsayıları kullanılarak düzeltilmiş bilanço kalemleri temel alınarak yeniden hesaplanmıştır.

- Nakit akış tablosundaki tüm kalemler, raporlama dönemi sonunda geçerli olan ölçüm birimi cinsinden ifade edilmektedir.

- Enflasyonun Şirket'in cari dönemdeki net parasal varlık pozisyonu üzerindeki etkisi, gelir tablosunda net parasal pozisyon kaybı hesabına kaydedilmiştir.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Karşılaştırmalı rakamlar

- Önceki raporlama dönemine ait ilgili rakamlar, karşılaştırmalı mali tabloların raporlama dönemi sonunda geçerli olan ölçüm birimi cinsinden sunulması için genel fiyat endeksi uygulanarak yeniden düzenlenir. Daha önceki dönemlere ilişkin olarak açıklanan bilgiler de raporlama dönemi sonunda geçerli olan ölçüm birimi cinsinden sunulur.

Dövizli işlemler

Yıl içinde gerçekleşen dövizli işlemler, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Döviz dayalı parasal varlık ve yükümlülükler, dönem sonunda geçerli olan döviz kurları üzerinden Türk Lirası'na çevrilmiştir. Döviz dayalı parasal varlık ve yükümlülüklerin çevrimlerinden doğan kur farkı geliri veya zararları oluştuğu dönemde gelir tablosuna yansıtılmıştır. Dönem sonlarında kullanılan kurlar aşağıdaki gibidir:

	USD		EURO	
	<u>Döviz Alış</u>	<u>Döviz Satış</u>	<u>Döviz Alış</u>	<u>Döviz Satış</u>
31.12.2023	29,4382	29,4913	32,5739	32,6326
31.12.2022	18,6983	18,7320	19,9349	19,9708

Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tabloların Düzeltilmesi

Şirket finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkân vermek üzere, 31 Aralık 2023 dönemine ait finansal tabloları önceki dönemlerle karşılaştırmalı olarak hazırlanmıştır. TMS 29 etkisi haricinde cari dönem finansal tablolarının sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılabilir.

Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Şirketin cari dönem içerisinde muhasebe tahminlerinde herhangi bir değişikliği olmamıştır.

2.2. Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları

Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) veya Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ile uyumlu finansal tablolar hazırlanırken standartlardaki değişiklikler ve yorumlar dipnotlarda aşağıdaki şekilde gösterilmelidir:

Yeni TMS/TFRS'nin finansal tablolara etkileri ile ilgili açıklamalar:

- TMS/TFRS'nin başlığı,
- muhasebe politikası değişikliğinin varsa ilgili geçiş hükümlerine uygun olarak yapıldığı,
- muhasebe politikasında değişikliğin açıklaması,

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

-
- d) varsa geçiş hükümlerinin açıklaması,
- e) varsa geçiş hükümlerinin ileriki dönemlere olabilecek etkileri,
- f) mümkün olduğunca, cari ve sunulan her bir önceki dönem ile ilgili düzeltme tutarları:
- i. etkilenen her bir finansal tablo kalemi için sunulmalı ve
 - ii. şirket için "TMS 33, Hisse Başına Kazanç" standardı geçerliyse adi hisse ve seyreltilmiş hisse başına kazanç tutarları tekrar hesaplanmalıdır.
- g) eğer mümkünse sunulmayan dönemlerden önceki dönemlere ait düzeltme tutarları ve
- h) geçmişe dönük uygulama herhangi bir dönem veya dönemler için mümkün değilse bu duruma yol açan olaylar açıklanmalı ve muhasebe politikasındaki değişikliğin hangi tarihten itibaren ve ne şekilde uygulandığı açıklanmalıdır.

a. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

TMS 1, Uygulama Bildirimi 2 ve TMS 8'deki dar kapsamlı değişiklikler, 1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler muhasebe politikası açıklamalarını iyileştirmeyi ve finansal tablo kullanıcılarının muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ile muhasebe politikalarındaki değişiklikleri ayırt etmelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Şirket faaliyetleri üzerinde önemli bir etkisi beklenmemektedir.

TMS 12, Tek bir işlemde kaynaklanan varlık ve yükümlülüklerle ilişkin ertelenmiş vergiye ilişkin değişiklik, 1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, şirketler tarafından ilk defa finansal tablolara alındığında vergilendirilebilir ve indirilebilir geçici farkların eşit tutarlarda oluşmasına neden olan işlemler üzerinden ertelenmiş vergi muhasebeleştirmelerini gerektirmektedir. Şirket faaliyetleri üzerinde önemli bir etkisi beklenmemektedir.

TFRS 17, 'Sigorta Sözleşmeleri;

1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, hali hazırda çok çeşitli uygulamalara izin veren TFRS 4'ün yerine geçmektedir. TFRS 17, sigorta sözleşmeleri ile isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işletmelerin muhasebesini temelden değiştirecektir. Söz konusu değişikliğin Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

TMS 12 'de değişiklik, Uluslararası vergi reformu – Sütun iki model kuralları;

Ertelenmiş vergi istisnası ve istisna uygulandığının açıklanması yürürlüğe girmiştir. Diğer açıklama gereklilikleri 1 Ocak 2023 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Bu değişiklikler şirketlere Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü tarafından uluslararası vergi reformundan kaynaklanan ertelenmiş vergilerin muhasebeleştirilmesinden geçici olarak muafiyet sağlamaktadır. Değişiklikler ayrıca etkilenen şirketler için hedeflenen açıklama gerekliliklerini de içermektedir. Söz konusu değişikliğin Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

b. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar, değişiklikler ve yorumlar:

TMS 1, Sözleşme koşulları olan uzun vadeli yükümlülüklerle ilişkin değişiklik, 1 Ocak 2024 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, işletmenin raporlama döneminden sonraki on iki ay içinde uyması gereken koşulların bir yükümlülüğün sınıflandırmasını nasıl etkilediğine açıklık getirmektedir. Şirket faaliyetleri üzerinde önemli bir etkisi beklenmemektedir.

TFRS 16, Satış ve geri kiralama işlemleri, 1 Ocak 2024 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, işletmenin TFRS 16'daki bir satış ve geri kiralama işlemini işlem tarihinden sonra nasıl muhasebeleştirdiğini açıklayan satış ve geri kiralama hükümlerini içerir. Kira ödemelerinin bir kısmı veya tamamı bir endekse veya orana bağlı olmayan değişken kira ödemelerinden oluşan satış ve geri kiralama işlemlerinin etkilenmesi muhtemeldir. Şirket faaliyetleri üzerinde önemli bir etkisi beklenmemektedir.

TMS 7 ve TFRS 7 'deki tedarikçi finansman anlaşmalarına ilişkin değişiklikler; 1 Ocak 2024 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler tedarikçi finansman anlaşmalarının ve işletmelerin yükümlülükleri, nakit akışları ve likidite risklerinin üzerindeki etkilerine dair şeffaflığı arttırmak için açıklama yapılmasını gerektirir. Açıklama gereklilikleri, UMSK (Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu)'nin, yatırımcıların, bazı şirketlerin tedarikçi finansmanı anlaşmalarının yeterince açık olmadığı ve yatırımcıların analizini engellediği yönündeki endişelerine verdiği yanıttır. Şirket faaliyetleri üzerinde önemli bir etkisi beklenmemektedir.

TSRS 1, "Sürdürülebilirlikle ilgili Finansal Bilgilerin Açıklanmasına İlişkin Genel Hükümler"; 1 Ocak 2024 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu, standartların yerel kanunlar veya düzenlemeler tarafından onaylanmasına tabidir. Bu standart, bir şirketin değer zinciri içerisindeki sürdürülebilirlikle ilgili maruz kaldığı tüm ciddi riskler ve fırsatların açıklanmasına yönelik temel çerçeveyi içerir. Şirket faaliyetleri üzerinde önemli bir etkisi beklenmemektedir.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

TSRS 2, "İklimle ilgili açıklamalar"; 1 Ocak 2024 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu, standartların yerel kanunlar veya düzenlemeler tarafından onaylanmasına tabidir. Bu standart, şirketlerin iklimle ilgili riskler ve fırsatlar hakkında açıklama gerekliliklerini belirleme konusundaki ilk standarttır. Şirket faaliyetleri üzerinde önemli bir etkisi beklenmemektedir.

TMS 21 "Değiştirilebilirliğin Eksikliği"; 1 Ocak 2025 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bir işletme, belirli bir amaç için belirli bir ölçüm tarihinde başka bir para birimine çevrilemeyen yabancı para biriminde yapılan bir işlem veya faaliyete sahip olduğunda bu değişikliklerden etkilenir. Bir para birimi, başka bir para birimini elde etme olanağı mevcut olduğunda (normal bir idari gecikmeyle) değiştirilebilir ve işlem; uygulanabilir haklar ve yükümlülükler yaratan bir piyasa veya takas mekanizması yoluyla gerçekleşir. Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler ve Hatalar

Bir işletme muhasebe politikalarını ancak aşağıdaki hallerde ve geçmişe dönük olarak değiştirebilir;

- Bir standart veya yorum tarafından gerekli kılınması,
- İşletmenin finansal durumu, performansı veya nakit akışları üzerindeki işlemlerin ve olayların etkilerinin finansal tablolarda daha uygun ve güvenilir bir şekilde sunulmasını sağlayacak nitelikte olması.

Finansal tablo kullanıcıları, işletmenin finansal durumu, performansı ve nakit akışındaki eğilimleri belirleyebilmek amacıyla işletmenin zaman içindeki finansal tablolarını karşılaştırabilme olanağına sahip olmalıdır. Bu nedenle, bir muhasebe politikasındaki değişiklik yukarıdaki paragrafta belirtilen durumlardan birini karşılamadığı sürece, her ara dönemde ve her hesap döneminde aynı muhasebe politikaları uygulanmalıdır.

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkân vermek üzere, Şirket'in cari dönem finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır.

2.3.ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ

Hasılat

TFRS 15 "Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat" Standardına göre hasılat, aşağıda yer alan beş aşamalı model kapsamında finansal tablolarda muhasebeleştirilmektedir.

- Müşteriler ile yapılan sözleşmelerin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki edim yükümlülüklerinin tanımlanması

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

-
- Sözleşmelerdeki işlem bedelinin belirlenmesi
 - İşlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtılması
 - Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Şirket aşağıdaki şartların tamamının karşılanması durumunda müşterisi ile yaptığı bir sözleşmeyi hasılat olarak muhasebeleştirir:

- (a) Sözleşmenin tarafları sözleşmeyi (yazılı, sözlü ya da diğer ticari teamüllere uyarınca) onaylamış ve kendi edimlerini ifa etmeyi taahhüt etmektedir,
- (b) Şirket her bir tarafın devredeceği mal veya hizmetlerle ilgili hakları tanımlayabilmektedir,
- (c) Şirket devredilecek mal veya hizmetlerle ilgili ödeme koşulları tanımlayabilmektedir,
- (d) Sözleşme özü itibarıyla ticari niteliktedir,
- (e) Şirketin müşteriye devredilecek mal veya hizmetler karşılığı bedel tahsil edecek olması muhtemeldir.

Şirketin finansal tablolarında hasılat olarak kaydettiği gelir aşağıdaki gibidir:

Mal satışları:

Satılan malların riskinin ve faydasının alıcıya transfer olduğu, satışla ilgili ekonomik faydanın işletmeye akacağına muhtemel olması ve gelir tutarının güvenilir bir şekilde hesaplanabildiği durumda gelir oluşmuş sayılır. Perakende satışlarda müşterinin memnun kalmaması durumunda satılan malın şartsız geri alınacağına ilişkin müşteriye bir garanti verilmesi durumunda da sahiplikle ilgili önemli risk ve getirilerin alıcıya transfer edildiği kabul edilir.

Aynı işlem ile ilgili hasılat ve giderler eşanlı finansal tablolara alınmaktadır. Satış karşılığında nakit veya nakit benzerlerinin alındığı durumlarda, hasılat söz konusu nakit veya nakit benzerlerinin tutarıdır. Ancak, nakit girişinin ertelendiği durumlarda satış bedelinin makul değeri alınacak olan nakdin nominal değerinden daha düşük olabilir.

İşlemin, şirket tarafından vade farksız satış yapılması veya piyasa faizinin daha altında bir faiz haddinin uygulanmasındaki gibi finansman işlemi şeklinde gerçekleşmesi durumunda, satış bedelinin makul değeri, alacakların bugünkü değerine indirilmesi suretiyle bulunur.

Alacakların bugünkü değerinin belirlenmesinde; benzer kredi derecelendirmesine sahip bir işletmenin benzer finansal araçları için geçerli olan faiz oranı veya finansal aracın nominal değerini, ilgili mal veya hizmetin peşin satış fiyatına indirgeyen faiz oranı kullanılır.

Daha önce kayıtlara alınan hasılatla ilgili alacakların tahsilinin şüpheli hale gelmesi durumunda ise, ilgili tutar hasılatın düzeltilmesi suretiyle değil, gider yazılmak suretiyle finansal tablolara alınır. Net satışlar, indirimler ve iadeler düşüldükten sonraki faturalanmış satış bedelinden oluşmaktadır. Şirketin mal satışlarında satılan malın hasılat olarak değerlendirmesini sağlayan şartlar genellikle malın fabrika alanının dışına çıkmasıyla gerçekleşmiş olmaktadır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Şirket üretmiş olduğu aşılarda sözleşme kapsamında ön teslimini yapmakta, numune test aşaması ve muayene süreçleri sonrasında dönemsel olarak hasılat yazmakta, makam onayının akabinde de faturalama yapmaktadır.

Finansal Araçlar

TFRS 9 Finansal Araçlar Standardı finansal araçların (temel finansal varlık ve yükümlülükler, türev ürünler, opsiyon, sentetik ürünler, finansal teminat sözleşmeleri ve garantiler gibi) nasıl sınıflanacağını, nasıl ölçüleceğini (değerleneceğini) ve bilanço dışına nasıl çıkarılacağını açıklar. Bu finansal araçların ilk iktisap veya kazanılmasında, daha sonraki değerlendirme dönemlerinde nasıl değerlendirileceğine, korunma muhasebesinin nasıl uygulanacağına ve en önemlisi de finansal araçların değer düşüklüğünün nasıl ölçüleceğine ilişkin rehberlik eder.

TFRS 9 Finansal Araçlar standardı finansal araçların sınıflamasında iki farklı durumdan hareket etmekte ve buna göre sınıflama ve ölçme kriterlerini belirlemektedir. Bu iki durum;

- a) Finansal Aracın sağladığı nakit akımlarının niteliği veya şekli ile,
- b) Bu araçları işletmenin yönetim modeli veya kullanım amacıdır.

Eğer; finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açıyor olması söz konusu ise bu finansal varlık itfa edilmiş maliyetinden ölçülür. Ölçümde etkin faiz oranı ağırlıklı olarak kullanılır. Değerleme farkları ise doğrudan kar zararda muhasebeleştirilir.

Bu kapsamda müşterilerden alacaklar, diğer alacaklar, faizi için elde tutulan borçlanma araçları (bağlı menkul kıymetler) bu kapsama girerler. Bunların temel amaç alım satım veya temettü gibi gelir etmekten ziyade finansal varlığın kendi anaparasını tahsil etmektir.

Bir finansal varlık aşağıdaki her iki şartın birden sağlanması durumunda gerçeğe uygun değer değişimi gelirlere yansıtılarak ölçülür:

- (a) Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması,
- (b) Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Bu durumdaki finansal varlıklarda faiz veya temettü geliri elde etmenin yanında ağırlıklı olarak satarak ticari kazanç elde etme amacı da vardır. Yani şirket kendi likiditesini korumak veya artırma, gerektiğinde de satış amacı ağır basar. Bu gibi durumlarda varlık gerçeğe uygun değerinden ölçülür. Ancak faiz gelirlerinin dışındaki fiyat artış ve azalışları diğer kapsamlı gelirden geçirilerek öz kaynaklarda muhasebeleştirme asıldır.

Gerçeğe Uygun Değerdeki artış ve azalışların kar zararda muhasebeleştirilmesi, yukarıdaki şartları sağlamayan menkul kıymetlerin muhasebeleştirilmesi için geçerlidir.

Yani eğer itfa edilmiş maliyetinden ölçülmüyorsa ve ana para geliri yanında satım amacı da yoksa, yani salt alım satım amacı ile elde tutuluyor ise finansal varlık gerçeğe uygun değeri ile ölçülür ve değer artış veya azalış zararı doğrudan kar zararda muhasebeleştirilir. Bununla birlikte işletmeler ve bazı finansal varlıklarının ölçüm kazanç ve kayıplarını Diğer Kapsamlı Gelirde de (özkaynaklarda) muhasebeleştirebilirler. Ancak bu opsiyon kullanılmasına mutlaka finansal varlığın ilk iktisabında karar verilmelidir ve finansal araç sadece hisse senedi gibi özsermayeyi temsil eden finansal araçlar olmalıdır.

Bu standart ile ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiş başka bir husus ise finansal araçların değer düşüklüğüne uğramaları durumunda uğranılan zararın nasıl ölçüleceği ve mali tablolara nasıl alınacağı ile ilgilidir.

Bu zararlar beklenen kredi zararı şeklinde isimlendirilmektedir. Gerçeğe uygun değerindeki değişimlerin kar ve zarara aktarıldığı finansal araçlar hariç tüm finansal araçlar her raporlama döneminde münferiden veya duruma göre portföy yapısı şeklinde beklenen kredi zararı testine tabi tutulmalıdır.

Bazı finansal araçlar edinilirken zaten önemli kredi riskine uğramış olabilirler. Bunlar hariç, raporlama tarihinde, bir finansal araçtaki kredi riskinde ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana önemli derecede artış meydana gelmemiş olması durumunda işletme söz konusu finansal araca ilişkin zarar karşılığını 12 aylık beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçer. Bir finansal araçtaki kredi riskinin, ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana önemli ölçüde artmış olması durumunda, her raporlama tarihinde, işletme söz konusu finansal araca ilişkin zarar karşılığını ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçer.

12 aylık kredi zararında borçlunun kredi riskine maruz kalmış olması henüz gözlenmemektedir. Ancak izleyen bir yıllık dönemde kredi riskine maruz kalma olasılığı ve bu durumda ne kadar zarara uğrayacağı bir tahminle ölçülür. Bu ölçümden sonra kamu kurumlarından doğan alacaklar haricinde beklenen zarar tutarı kadar karşılık ayrılır.

Ancak borçlunun kredi riskinde azalma olduğu ve bu azalmanın önemli olduğu gözlenirse borçlunun temerrüde uğramış ve uğramamış tüm borçları dikkate alınarak toplam risk tutarı bulunmaya çalışılır. Bu risk tutarı borçludan tahsil edilebilecek tutarlar ile tahsil edilmesi gereken tutarlar arasındaki fark olup, bu hesapta paranın zaman değeri dikkate alınarak hesaplama yapılır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Ancak standart; itfa edilmiş maliyetinden ölçülen ticari alacaklar, sözleşme varlıkları ve kira alacakları için basitleştirilmiş yaklaşımı da düzenlemiş bulunmaktadır. Eğer beklenen zarar karşılığına konu alacak TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardına uygun şekilde doğmuş olmakla birlikte bir finansman bileşeni içermiyor ise veya finansman bileşeni içermekle birlikte bunu ömür boyu beklenen kredi zararına eşit bir tutardan ölçmeyi tercih etmişse, basitleşmiş yaklaşımı kullanabilirler ve beklenen kredi zararlarını ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir düzeyden ölçerler.

Şirket tüm raporlama dönemlerinde itfa edilmiş maliyetinden ölçülen kredi ve alacakları için kolaylaştırılmış yöntemi, ancak somut bir şekilde kredi riski doğmuş alacaklarını genel yaklaşıma göre ömür boyu beklenen kredi riskine uygun şekilde ölçmeyi muhasebe politikası olarak kabul etmiş bulunmaktadır.

Nakit ve Nakit Benzerleri

TMS/TFRS kapsamında nakit, işletmedeki nakit ile vadesiz mevduatı, nakit benzeri ise, kısa vadeli nakit yükümlülükler için elde bulundurulmuş ve yatırım veya diğer amaçlar için kullanılmayan, tutarı belirli bir nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli ve yüksek likiditeye sahip ve değerindeki değişim riski önemsiz olan varlıkları ifade etmektedir.

Bunlardan kasa hesabının TL bakiyesi gerçeğe uygun değeri olduğu kabul edilen kayıtlı değerleri ile, yabancı para mevcutları T.C. Merkez Bankası tarafından belirlenen alış kurları ile, likit fonlar açıklanan bilanço günü cari değerleri ile değerlendirilir. Kredi kartı sliplerinden izleyen ay tahsil edileceklerde kayıtlı değerleri ile değerlendirilir. Vadeli banka mevduatına, işlemiş gün esas alınarak faiz tahakkuku yapılır.

Ticari Alacaklar

Şirket tarafından bir alıcıya ürün veya hizmet sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar ertelenen finansman gelirinden netleştirilmiş olarak gösterilirler. Belirlenmiş faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar, faiz tahakkuk etkisinin çok büyük olmaması durumunda, orijinal fatura değerleri üzerinden gösterilmiştir.

Şirket tahsil imkanının kalmadığına dair objektif bir delil olduğu takdirde ilgili ticari alacak için şüpheli alacak karşılığı ayırmaktadır. Objektif deliller, alacağın dava veya icra safhasında veya hazırlığında olması, alıcının, önemli finansal zorluk içine düşmesi, alıcının temerrüde düşmesi veya önemli ve süresi öngörülemeyen bir gecikme yaşanacağının muhtemel olması gibi durumlardır.

Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, oluşan ticari alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen değeridir.

Şüpheli alacak tutarına karşılık ayrılmasını takiben, şüpheli alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan şüpheli alacak karşılığından düşülerek kar veya zarar tablosuna gelir olarak kaydedilir.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Şirket, ticari alacakların belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda (gerçekleşmiş değer düşüklüğü zararları haricinde), ticari alacaklara ilişkin zarar karşılıklarını "ömür boyu beklenen kredi zararlarına" eşit bir tutardan ölçmektedir. Beklenen kredi zararları, bir finansal aracın beklenen ömrü boyunca kredi zararlarının olasılıklarına göre ağırlıklandırılmış bir tahminidir. Beklenen kredi zararlarının hesaplamasında, Şirket geçmiş kredi zararı deneyimleri ile birlikte geleceğe yönelik tahminleri de dikkate almaktadır.

Şirket, ticari alacaklara ilişkin beklenen kredi zararlarının ölçümünde bir karşılık matrisi kullanmaktadır. İlgili matriste ticari alacakların vadelerinin aşıldığı gün sayısına bağlı olarak belirli karşılık oranları hesaplanmakta ve söz konusu oranlar her raporlama döneminde gözden geçirilerek, gerektiği durumlarda, revize edilmektedir. Beklenen kredi zarar karşılıklarındaki değişim gelir tablosunda "esas faaliyetlerden diğer gelirler / giderler" hesabında muhasebeleştirilmektedir.

Ticari borçlar

Ticari borçlar fatura değeri ile kayıtlara yansıtılmakta ve ilerleyen dönemlerde indirgenmiş net değerleri ile taşınmaktadır.

Stoklar

Stoklar, maliyetin ya da net gerçekleşebilir değerinin düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Stoklar ilk giren ilk çıkar yöntemine göre değerlendirilir. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ile satışı gerçekleştirmek için yüklenilmesi gereken tahmini maliyetlerin toplamının indirilmesiyle elde edilir.

Stokların net gerçekleşebilir değeri maliyetinin altına düştüğünde, stoklar net gerçekleşebilir değerine indirgenir ve değer düşüklüğünün olduğu yılda kar veya zarar tablosuna gider olarak yansıtılır. Daha önce stokların net gerçekleşebilir değere indirgenmesine neden olan koşulların geçerliliğini kaybetmesi veya değişen ekonomik koşullar nedeniyle net gerçekleşebilir değerinde artış olduğu kanıtlandığı durumlarda, ayrılan değer düşüklüğü karşılığı iptal edilir. İptal edilen tutar önceden ayrılan değer düşüklüğü tutarı ile sınırlıdır.

Verilen sipariş avansları ilgili stok muhasebeleştirilinceye kadar "peşin ödenmiş giderler" olarak sınıflandırılır. Bu stoklar maliyet bedeli ile değerlendirilmekte olup, bozulma, son kullanma tarihinin geçmesi gibi sebeplerle değerini yitirenler zarar yazılarak bilançodan çıkarılırlar.

Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar yeniden değerlemeye tabi tutulmamış ise satın alım maliyet değerlerinden birikmiş amortismanların düşülmesi suretiyle gösterilmektedir.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre normal amortisman yöntemi kullanılarak kıst amortismanına tabi tutulur. Yasal defter kayıtlarında amortisman oranı olarak Vergi Usul Yasası'na uygun amortisman uygulamaları kullanılmış olmakla birlikte, ilişik finansal tabloların düzenlenmesinde ekonomik ömür tahminlerine dayalı amortisman oranları kullanılmıştır. Kullanılan amortisman oran tahminleri aşağıdaki gibidir.

<u>Maddi Varlığın Türü</u>	<u>Amortisman Oranı</u>
Binalar	% 2-2,5
Makine ve Teçhizat	% 6-33
Taşıtlar	% 20-25
Döşeme ve Demirbaşlar	% 5-20

Eğer bir varlığın defter değeri yeniden değerlendirme sonucunda artmışsa, bu artış diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir ve doğrudan özkaynak hesap grubunda yeniden değerlendirme değer artışı adı altında toplanır. Ancak, bir yeniden değerlendirme değer artışı, aynı varlığın daha önce kar ya da zarar ile ilişkilendirilmiş bulunan yeniden değerlendirme değer artışını tersine çevirdiği ölçüde gelir olarak muhasebeleştirilir. Eğer bir varlığın defter değeri yeniden değerlendirme sonucunda azalmışsa, bu azalma gider olarak muhasebeleştirilir.

Ancak, bu azalış diğer kapsamlı gelirden bu varlıkla ilgili olarak yeniden değerlendirme fazlasındaki her türlü alacak bakiyesinin kapsamı ölçüsünde muhasebeleştirilir. Diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen söz konusu azalış, yeniden değerlendirme fazlası başlığı altında özkaynaklarda birikmiş olan tutarı azaltır.

Şirket maddi duran varlıklar içerisinde yer alan arsa, bina ve makine, tesis ve cihazlarını gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirmektedir. Varlıkların gerçeğe uygun değerleri Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş değerlendirme şirketleri tarafından belirlenmiştir. Şirket yönetimi değerlendirme firması tarafından belirlenen gerçeğe uygun değerlerin piyasa fiyatları ile örtüştüğünü düşünmektedir.

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Maddi olmayan varlıklar, haklardan oluşmaktadır. Maddi olmayan duran varlıklar, ilk defa maliyet bedelleri ile kayda alınırlar. Daha sonraki dönemlerde de maliyet bedeli ile değerlendirilir.

Maddi olmayan duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre normal amortisman yöntemi kullanılarak kıst amortismanına tabi tutulur. Yasal defter kayıtlarında amortisman oranı olarak Vergi Usul Yasası'na uygun amortisman uygulamaları kullanılmış olmakla birlikte, ilişik finansal tabloların düzenlenmesinde ekonomik ömür tahminlerine dayalı amortisman oranları kullanılmıştır. Kullanılan amortisman oranları ve yöntemleri aşağıdaki gibidir:

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Maddi Olmayan Varlık Türü

Amortisman Oranı

Bilgisayar Programları

%10-33

Borçlanma Maliyetleri

Tüm faiz giderleri tahakkuk yöntemine göre kar veya zarar tablosuna alınır ve finansman giderleri içinde raporlanır. Kullanılan yabancı para cinsinden kredilerle ilgili olarak gerçekleşen kur farkları (olumlu, olumsuz) finansman maliyetleri ile ilişkilendirilir. Kullanıma hazır hale getirilmesi önemli ölçüde uzun zaman isteyen varlıkların iktisabı için katılan finansman maliyetleri varlığın maliyetine ilave edilir.

Borçlanma maliyetleri özellikli bir varlığın satın alınması, inşaatı veya üretimi ile doğrudan ilişkisi kurulabildiği takdirde, ilgili özellikli varlığın maliyetinin bir unsuru olarak aktifleştirilir. Bu tür maliyetler güvenilir bir biçimde ölçülebilmeleri ve gelecekte ekonomik yararlarından işletmenin faydalanabilmesinin muhtemel olması durumunda, varlığın maliyetine dahil edilir. Bu kapsamda olmayan borçlanma maliyetleri ise oluştukları tarihte giderleştirilir. Aktifleştirilen borçlanma maliyetleri nakit tablosu içinde maddi ve maddi olmayan duran varlık alımlarında sınıflanmıştır.

Varlıklarda Değer Düşüklüğü

TMS 36- Varlıklarda Değer Düşüklüğü Standardına göre; iç ve dış ekonomik göstergeler gerektirdiğinde, maddi, maddi olmayan varlıklar ve şerefiyenin defter değerleri ile geri kazanılabilir değerlerinin karşılaştırılması gerekir. Eğer varlığın defter değeri geri kazanılabilir değerini aştığı tahmin ediliyor ise varlığın değerinde değer düşüklüğünün olduğu kabul edilir. Geri kazanılabilir değer; kullanım fiyatı ile piyasa fiyatından düşük olanıdır. Tahmin edilen değer düşüklüğü tespitini yapıldığı dönemde zarar kaydedilir.

İlişkili Taraflar

Şirket'in ilişkili tarafları, hissedarlık, sözleşmeye dayalı hak, aile ilişkisi veya benzeri yollarla karşı tarafı doğrudan ya da dolaylı bir şekilde kontrol edebilen veya önemli derecede etkileyebilen kuruluşları kapsamaktadır.

Ekteki finansal tablolarda Şirket'in hissedarları ve bu hissedarlar tarafından sahip olunan şirketlerle, bunların kilit yönetici personeli ve ilişkili oldukları bilinen diğer şirketler, ilişkili taraflar olarak tanımlanmıştır.

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Şirket ile ilişkili sayılır:

i) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:

- Şirket'i kontrol etmesi, Şirket tarafından kontrol edilmesi ya da
- Şirket ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dâhil olmak üzere);
- Şirket üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması; veya Şirket üzerinde ortak kontrole sahip olması;

ii) Tarafın, Şirket'in bir iştiraki olması;

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

iii) Tarafın, Şirket'in ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;

iv) Tarafın, Şirket'in veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;

v) Tarafın, (i) ya da (iv) maddelerinde bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;

vi) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (iv) ya da (v) maddelerinde bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması veya

vii) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem, ilişkili taraflar arasında kaynaklarının, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Şirketin ilişkili işlemlerden kaynaklanan borç ve alacak tutarları ile alım ve satım tutarları Not 5'te açıklanmıştır.

Kıdem Tazminatı ve Çalışanlara Sağlanan Fayda Planları

I. Çalışanlara Sağlanan Kısa Vadeli Fayda Planları

Şirket, çalıştırdığı işçilere verdikleri hizmetler karşılığı olarak ücret ödemektedir. Hizmetin verildiği dönemde hizmetin ödenmesi esas olmakla birlikte, henüz ödenmeyenler bilançoda diğer borçlar içinde yer alır. Bunlar için bir katkı planı bulunmamaktadır. Eğer işçiye yasal olarak kazandığı izin hakkı kullanırlmaz ise ve bunun kullanımı izleyen yılla taşınıyor ise bunun için yapılacak ödemenin miktarı hesapların ve bilançoda "Çalışanlara Sağlanan Kısa Vadeli Faydalara İlişkin Karşılıklar" içinde raporlanırlar. Bunların bilanço'ya taşınmasında ödeneceği beklenen tarihe göre bir iskonto'ya tabi tutma işlemi gerçekleştirilmez.

II. Çalışanlara Sağlanan Uzun Vadeli Fayda Planları

Mevcut İş Kanunu, şirketi kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen personel dışındaki her personele her bir hizmet yılı için en az 30 günlük kıdem tazminatı ödemekle yükümlü tutmaktadır.

Bu nedenle şirketin taşıdığı toplam yükü ifade eden gelecekteki ödemeleri tahmin etmesi ve tahminlerle bulunan ödemelerin iskonto'ya tabi tutularak net bugünkü değere getirilmesi gerekmektedir.

Şirket bu amaçla "birim yükümlülük yöntemi" veya "beklenen hakların net şimdiki değeri" yöntemini kullanmakta ve böylece bilanço günü itibarıyla toplam yükümlülüğünün iskonto edilmiş net değerini raporlamaktadır.

Şirket buna uygun şekilde, personelin emekliliğini doldurduğu gün emekli olacağı varsayımı ile ileriye yönelik olarak, emekli olduklarında veya işten çıkarıldıklarında ödeneceği tahmin edilen kıdem tazminatı yükümlülüğünü bulmaya çalışır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Personelin gelecekte belirli bir tarihte emekli olacağı varsayımı yapılır ve kıdem tazminatının da bu tarihte ödeneceği kabul edilir. Ödeneceği tahmini yapılan bu toplam yükümlülüğün içinde personelin bilanço tarihi itibarıyla kıdemi nedeniyle almaya hak kazandığı bölümün net bu günkü değeri kıdem tazminatı karşılığı olarak bilançoya alınır.

Geçmiş dönemlerde kıdem tazminatı almaya hak kazanmadan ayrılan personel sayısının toplam personel sayısına oranının ileriki dönemlerde de aynen tekrarlanacağını varsayılır ve toplam yük bu oranda azaltılır. Gelecekte ödenecek yükümlülüğün bilanço gününün değerine indirgenmesinde kullanılan iskonto oranı ise borsada işlem gören uzun vadeli devlet tahvillerinin ortalamasıdır. İki dönem arasında değişen toplam kıdem tazminatı yükü, faiz maliyeti, cari dönem hizmet maliyeti ve aktüeryal kazanç ve kayıp kısımlarına ayrılır.

Faiz Maliyeti; bir önceki hesap döneminde bilanço da yer alan yükümlülüğün dönem içinde kullanımının maliyetidir ve çalışmaya devam eden kişilere ilişkin yükümlülüğün dönem başındaki tutarının, o yılda kullanılan iskonto oranı ile çarpılmış tutarıdır. Bu tutar Kar Zarar Tablosunda finansman giderleri içinde raporlanır.

Cari dönem hizmet maliyeti ise içinde bulunulan hesap döneminde çalışanların çalışmaları karşılığında hak ettikleri kıdem tazminatının ödeneceği dönemde ulaşması beklenen tutarının iskonto oranı ile bilanço gününe getirilmesinden kaynaklanan kısımdır. Bunun dışındaki farklar ise aktüeryal kazanç ve kayıpları yansıtır. Cari Dönem Hizmet Maliyeti Kar Zarar Tablosu'nda çalışanın hizmet yerinin maliyeti olarak raporlanırlar.

Bir önceki dönemde hesaplar yapılırken yapılan tahmin ve varsayımlar ile gerçekleşmelerin farkından oluşan Aktüeryal Kazanç ve Kayıplar ise Diğer Kapsamlı Gelirler içinden geçirildikten sonra bilançoda özkaynaklar içerisinde raporlanırlar.

Şirketin çalışanları için herhangi Katkı Planı bulunmamaktadır.

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler ile Ertelenmiş Vergi

Cari yıl vergi borcu, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden ve bilanço tarihinde geçerli olan vergi oranları ile hesaplanan vergi yükümlülüğünü içermektedir.

Türkiye'deki bir işyeri ya da daimî temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden kurumlar ile Türkiye'de yerleşik kurumlara ödenen kar paylarından (temettüler) stopaj yapılmaz. Bunların dışında yapılan temettü ödemeleri mevcut yasalarca belirlenen oranda stopaja tabidir. Karın sermayeye ilavesi kar dağıtımı sayılmaz ve stopaj uygulanmaz.

Cari yıl vergi borcu, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden ve bilanço tarihinde geçerli olan vergi oranları ile hesaplanan vergi yükümlülüğünü içermektedir. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Geçici vergi, devlete karşı olan herhangi bir başka mali borçlara da mahsup edilebilir.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Türkiye'de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın son günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir. Bununla beraber, vergi incelemesine yetkili makamlar beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse ödenecek vergi miktarları değişebilir.

Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl karlarından mahsup edilemez.

Ertelenen Vergi Varlığı/Ertelenen Vergi Yükümlülüğü

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasalaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Şirket'in geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve raporlama tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Şirket'in raporlama tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Şirket'in cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Nakit Akışın Raporlanması

Şirket net varlıklarındaki değişimleri, finansal yapısını ve nakit akımlarının tutar ve zamanlamasını değişen şartlara göre yönlendirme yeteneği hakkında mali tablo kullanıcılarına bilgi vermek üzere, nakit akış tablolarını düzenlemektedir. İşletme faaliyetlerden kaynaklanan nakit akışları, Şirket'in faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarını gösterir. Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akışları, Şirket'in yatırım faaliyetlerinde (duran varlık yatırımları ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akışlarını gösterir. Finansal faaliyetlere ilişkin nakit akışları, Şirket'in finansal faaliyetlerde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir. Nakit ve nakit benzeri değerler, nakit ve banka mevduatı ile tutarı belirli nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli, yüksek likiditeye sahip ve vadesi 3 ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir.

Karşılıklar, Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar

Şirket'in, geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğünün bulunması, bu yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebiliyor olması durumunda ilgili yükümlülük, karşılık olarak mali tablolara alınır. Şarta bağlı yükümlülükler, ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin muhtemel hale gelip gelmediğinin tespiti amacıyla sürekli olarak değerlendirmeye tabi tutulur.

Şarta bağlı yükümlülük olarak işleme tabi tutulan kalemler için gelecekte ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin muhtemel hale gelmesi durumunda, bu şarta bağlı yükümlülük, güvenilir tahmin yapılmadığı durumlar hariç, olasılıktaki değişikliğin meydana geldiği dönemin finansal tablolarında karşılık olarak kayıtlara alınır.

Şirket şarta bağlı yükümlülüklerin muhtemel hale geldiği ancak ekonomik fayda içeren kaynakların tutarı hakkında güvenilir tahminin yapılmaması durumunda ilgili yükümlülüğü dipnotlarda göstermektedir.

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti işletmenin tam olarak kontrolünde bulunmayan bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilecek olan varlık, şarta bağlı varlık olarak değerlendirilir.

Ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeye girme ihtimalinin yüksek bulunması durumunda şarta bağlı varlıklar dipnotlarda açıklanır. Karşılık tutarının ödenmesi için kullanılan ekonomik faydaların tamamının ya da bir kısmının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda tahsil edilecek olan tutar, bu tutarın geri ödenmesinin kesin olması ve tutarın güvenilir bir şekilde hesaplanması durumunda, bir varlık olarak muhasebeleştirilir.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Netleştirme

Finansal varlıklar ve yükümlülükler, yasal olarak netleştirme hakkı var olması, net olarak ödenmesi veya tahsilinin mümkün olması veya varlığın elde edilmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesinin eş zamanlı olarak gerçekleşebilmesi halinde, bilançoda net değerleri ile gösterilirler.

Pay Başına Kazanç

Dönem net karının ilgili olduğu dönemin ağırlıklı ortalama hisse sayısına bölümü ile bulunan tutardır. Ancak nakdi bir sermaye artırımını olmadan mevcut iç kaynakların esas sermayeye eklenmesi ve karşılığında bedelsiz hisse senedi verilmesi durumunda (bölünme), son cari yıl ile önceki yılların karşılaştırmasını mümkün kılmak için önceki yılın hisse başına kazançları, sanki önceki yılda aynı sayıda hisse varmış gibi düzeltmeye tabi tutulur.

Bilanço Tarihinden Sonra Meydana Gelen Olaylar

Bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirme tarihi arasında, işletme lehine veya aleyhine ortaya çıkan olayları ifade eder. Bilanço tarihi itibarıyla söz konusu olayların var olduğuna ilişkin yeni deliller olması veya ilgili olayların bilanço tarihinden sonra ortaya çıkması durumunda, Şirket söz konusu hususları ilgili dipnotlarında açıklamaktadır.

Şirket; bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, mali tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

İşletmenin Sürekliliği

Şirket'in finansal tabloları, Şirket'in önümüzdeki bir yılda ve faaliyetlerinin doğal akışı içerisinde varlıklarından fayda elde edeceği ve yükümlülüklerini yerine getireceği varsayımı altında işletmenin sürekliliği esasına göre hazırlanmıştır.

3. FİNANSAL YATIRIMLAR

Şirket'in kısa vadeli finansal yatırımları aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Finansal Yatırımlar	31.12.2023	31.12.2022
Katılım Fonları	-	32.378
	-	32.378

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

4. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

Şirket'in nakit ve nakit benzeri varlıkları aşağıdaki gibidir.

	31.12.2023	31.12.2022
Kasa	27.821	38.808
Bankadaki Nakit	5.911.490	60.670.750
- Vadesiz Mevduatlar	5.564.988	9.971.457
- Vadeli Mevduatlar	-	9.937
- Bloke Bakiye	346.502	50.689.355
Toplam	5.939.311	60.709.558

31 Aralık 2023 tarihinde Şirketin banka mevduatlarında 346.502 TL blokeli bakiye bulunmaktadır. (31.12.2022: 50.689.355 TL'dir.)

Şirket'in kasa ve banka hesaplarında bulunan mevduatların döviz cinsinden detayları aşağıdaki gibidir.

	31.12.2023	31.12.2022
Para Birimi	Orijinal Bakiye	Orijinal Bakiye
TRY	5.835.949	60.708.849
USD	1.876	10
EUR	1.478	26
Toplam TL Bakiye	5.939.311	60.709.558

5. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Şirketin ilişkili taraflardan kısa vadeli ticari alacaklarının detayları aşağıdaki gibidir.

İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar (Kısa Vadeli)	31.12.2023	31.12.2022
Turkplast Sağlık Ürünleri A.Ş.	-	1.071.761
Battal Holding A.Ş.	1.157.618	-
Türk Oluklu Mukavva A.Ş.	77.796.146	-
Serum Depo A. Ş.	461.181.223	519.382.210
Turkilac Pharmaceuticals Ltd.Şti	30.123.663	30.885.122
Toplam	570.258.650	551.339.092

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Şirketin ilişkili taraflardan kısa vadeli diğer alacaklarının detayları aşağıdaki gibidir.

İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar (Kısa Vadeli)	31.12.2023	31.12.2022
Türk Makine Otomasyon LTD. ŞTİ.	-	7.973.582
Toplam		

Şirketin ilişkili taraflardan kısa vadeli ticari borçlarının detayları aşağıdaki gibidir.

İlişkili Taraflara Ticari Borçlar (Kısa Vadeli)	31.12.2023	31.12.2022
Türk Oluklu Mukavva A.Ş.	-	95.329
Türkplast Sağlık Ürünleri A.Ş.	8.631.848	-
Toplam	8.631.848	95.329

Şirketin ilişkili taraflardan kısa vadeli diğer borçlarının detayları aşağıdaki gibidir.

İlişkili Taraflara Diğer Borçlar (Kısa Vadeli)	31.12.2023	31.12.2022
Battal Holding A.Ş.	-	10.914.107
Mehmet Berat BATTAL	111.906.041	37.908.874
Türk Makine Otomasyon LTD. ŞTİ.	4.245.975	-
Toplam	116.152.016	48.822.981

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 yıllarına ait ilişkili taraflarla yapılan işlemlere ilişkin detaylar aşağıda belirtilmiştir.

31.12.2023				
İlişkili Olan Taraflarla İşlemler	Türkplast Sağlık Ürünleri A.Ş.	Türk Oluklu Mukavva A.Ş.	Serum Depo A. Ş.	Battal Holding A.Ş.
Alımlar	394.125.774	59.583.536	508.612.036	37.529.390
Satışlar	92.343.706	30.201.886	1.076.034.971	-

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

31.12.2022

İlişkili Olan Taraflarla İşlemler	Türkplast Sağlık Ürünleri A.Ş.	Türk Oluklu Mukavva A.Ş.	Serum Depo A. Ş.	Battal Holding A.Ş.
Alımlar	461.356.546	38.494.533	94.683.581	16.412.581
Satışlar	7.193.147	7.452.679	979.586.293	49.440.493

Cari yıl içerisinde Yönetim Kurulu'na yapılan maaş ve benzeri ödemelerin toplamı 2.452.086 TL'dir.
(31.12.2022: 1.732.040 TL)

6. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

Şirket' in kısa vadeli ticari alacakların detayı aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Ticari Alacaklar

	31.12.2023	31.12.2022
Alıcılar	82.961.450	36.247.988
Alacak Senetleri	89.112.065	64.654.858
Şüpheli Ticari Alacaklar	6.921.569	15.776.598
Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı (-)	(6.921.569)	(15.776.598)
İlişkili Taraflardan Alacaklar	570.258.650	551.339.092
Alacaklar Reeskontu (-)	(2.369.202)	(6.243.658)
TFRS-9 Kapsamında Ayrılan Karşılık	(3.201.474)	(1.902.577)
Toplam	736.761.489	644.095.703

Şirket'in 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla senetli alacaklarının vade detayları aşağıdaki gibidir.

	31.12.2023	31.12.2022
1-3 ay	38.127.640	27.663.338
3-6 ay	50.984.425	36.991.520
6-9 ay	-	-
Toplam	89.112.065	64.654.858

Şirket'in kısa vadeli ticari borçların detayı aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Ticari Borçlar

	31.12.2023	31.12.2022
Satıcılar	90.406.778	130.413.901
Borç Senetleri	5.428.053	-
İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	8.631.848	95.329
Borçlar Reeskontu (-)	(1.102.606)	(1.574.341)
Toplam	103.364.073	128.934.889

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Şirket'in ilişkili Taraflara olan Ticari Borçları Not 5'te detaylı olarak açıklanmıştır.

Şirket'in senetli borçlarının vade detayları aşağıdaki gibidir.

	31.12.2023	31.12.2022
1-3 ay	3.871.188	-
3-6 ay	1.556.865	-
Toplam	5.428.053	-

7. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Şirket'in 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla kısa vadeli diğer alacakların detayı aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Diğer Alacaklar

	31.12.2023	31.12.2022
Verilen Depozito ve Teminatlar	1.282.809	469.644
İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar	-	7.973.582
Diğer Çeşitli Alacaklar	2.408.075	3.999.586
Toplam	3.690.884	12.442.812

Kısa vadeli diğer borçların detayı aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Diğer Borçlar

	31.12.2023	31.12.2022
İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	116.152.016	48.822.981
Ödenecek Vergi ve Fonlar	1.693.920	2.105.976
Ödenecek Diğer Yükümlülükler	103.230	30.649
Vadesi Geçmiş Ert.Taks.Vergi ve Diğer Yükümlülükler	3.854	6.350
Toplam	117.953.020	50.965.956

8. STOKLAR

Şirket'in stoklarına ilişkin detaylar aşağıdaki gibidir.

	31.12.2023	31.12.2022
İlk Madde ve Malzeme	14.724.098	33.712.668
Ambalaj	27.344.754	62.609.240
Serum	2.917.126	-
Diğer Stoklar Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	(7.900)	(13.017)
Toplam	44.978.078	96.308.891

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

9. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER

Şirket'in peşin ödenmiş kısa vadeli giderlerin detayı aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler	31.12.2023	31.12.2022
İlişkili Olmayan Taraflara Verilen Sipariş Avansları	37.663.818	52.611.457
Gelecek Aylara Ait Giderler	5.096.996	1.066.557
Toplam	42.760.814	53.678.014

10. ERTELENMİŞ GELİRLER

Şirket'in kısa vadeli ertelenmiş gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler	31.12.2023	31.12.2022
İlişkili Olmayan Taraflardan Alınan Sipariş Avansları	13.991.191	2.293.922
Toplam	13.991.191	2.293.922

11. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

Şirket' in 31 Aralık 2023 tarihlerinde sona eren yıllar itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkul olarak değerlendirilen binaların hareket tablosu aşağıdaki gibidir.

Yatırım Amaçlı Gayrimenkul	1.01.2023	Transfer	Değer Artışı	31.12.2023
Binalar	150.149.322	-	9.373.684	158.059.684
	150.149.322	-	9.373.684	158.059.684

Yatırım Amaçlı Gayrimenkul	1.01.2022	Transfer	Değer Artışı	31.12.2022
Binalar	-	128.623.244	21.526.077	150.149.322
	-	128.623.244	21.526.077	150.149.322

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Şirket mülkiyetinde bulunan binayı 2022 yılı içerisinde yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflamıştır. 31.12.2022 hesap dönemi içerisinde ilgili binanın gerçeğe uygun değeri 91.125.000 TL'dir. Bu değer 78.060.913 TL'si binanın maliyet değeri, geri kalan 13.064.087 TL si ise bina gerçeğe uygun değer farkından oluşmaktadır. Şirket enflasyon muhasebesi standartları gereğince bina maliyet değerini ve gerçeğe uygun değer farkını sunum endeksiyle çarparak olması gerekene getirmiştir. Binanın maliyet değeri sunum endeksiyle birlikte 128.623.244 TL olup yatırım amaçlı gayrimenkule transfer olmuştur. Gerçeğe uygun değer artışı ise sunum endeksiyle birlikte 21.526.077 TL olmuştur.

Yatırım amaçlı gayrimenkullere ilişkin değerlendirme detayları aşağıdaki gibidir;

	Değerleme Yöntemi	Rapor No	Rapor Tarihi	Rayiç bedel
1661 Ada 6 Parsel	Pazar ve Maliyet Yaklaşımı	2023-Özel-00092	12 Ekim 2023	148.686.000
Toplam				148.686.000

Şirket'in mülkiyetinde bulunan binanın 30 Eylül 2023 itibarıyla gerçeğe uygun değeri, 12 Ekim 2023 tarihinde Şirket'ten bağımsız bir değerlendirme şirketi olan SPK lisansına sahip Adım Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş. tarafından tespit edilmiştir. Gerçeğe uygun değere son üç aylık enflasyon oranı üzerinden değerlendirme yapılmış olup yatırım amaçlı gayrimenkulunun rayiç bedeli, sunum endeksi uygulanmış bedelinden daha düşük kalması nedeniyle yatırım faaliyetlerinden gelirlere değer artış farkı yansıtılmamıştır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR

Duran Varlık	01.01.2023	Girişler	Çıkışlar /Transferler	Değerleme	31.12.2023
Arsa ve Araziler	33.844.357	-	-	28.390.643	62.235.000
Binalar	230.682.087	1.242.991	-	23.608.622	255.533.700
Makine Tesis ve Cihazlar	344.652.217	74.084.123	-	-	418.736.340
Taşıtlar	3.657.587	-	-	-	3.657.587
Demirbaşlar	38.738.085	4.023.075	-	-	42.761.160
Özel Maliyetler	3.326.627	-	-	-	3.326.627
Yapılmakta Olan Yatırımlar	199.102.354	-	(4.137.321)	-	194.965.037
Toplam	854.003.315	79.350.189	(4.137.321)	51.999.265	981.215.449

Birikmiş Amortisman	01.01.2023	Dönem Gideri	Çıkışlar	Değerleme	31.12.2023
Binalar	-	-	-	-	-
Makine Tesis ve Cihazlar	-	(22.122.825)	-	-	(22.122.824)
Taşıtlar	(782.892)	(616.875)	-	-	(1.399.767)
Demirbaşlar	(15.510.116)	(3.623.011)	-	-	(19.133.127)
Özel Maliyetler	(1.099.917)	(276.647)	-	-	(1.376.564)
Toplam	(17.392.925)	(26.639.358)	-	-	(44.032.282)

Maddi Duran Varlıklar (Net)	836.610.392	937.183.167
------------------------------------	--------------------	--------------------

Duran Varlık	01.01.2022	Girişler	Transfer	Değerleme	31.12.2022
Arsa ve Araziler	29.422.025	-	-	4.422.332	33.844.357
Binalar	283.650.524	4.418.974	(128.623.244)	71.235.833	230.682.087
Makine Tesis ve Cihazlar	320.463.565	55.427.357	-	(31.238.705)	344.652.217
Taşıtlar	1.551.171	2.106.416	-	-	3.657.587
Demirbaşlar	34.188.654	4.549.431	-	-	38.738.085
Özel Maliyetler	1.349.584	1.977.043	-	-	3.326.627
Yapılmakta Olan Yatırımlar	199.102.354	-	-	-	199.102.354
Toplam	869.727.877	68.479.221	(128.623.244)	44.419.460	854.003.315

Birikmiş Amortisman	01.01.2022	Dönem Gideri	Çıkışlar	Değerleme	31.12.2022
Binalar	-	(3.591.008)	-	3.591.008	-
Makine Tesis ve Cihazlar	(26.123.407)	(23.759.823)	-	49.883.230	-
Taşıtlar	(287.687)	(495.205)	-	-	(782.892)
Demirbaşlar	(12.210.624)	(3.299.492)	-	-	(15.510.116)
Özel Maliyetler	(938.642)	(161.275)	-	-	(1.099.917)
Toplam	(39.560.360)	(31.306.803)	-	53.474.238	(17.392.923)

Maddi Duran Varlıklar (Net)	830.167.517	836.610.392
------------------------------------	--------------------	--------------------

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

13. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Maddi Olmayan Duran Varlık	01.01.2023	Girişler	Çıkışlar	31.12.2023
Haklar	13.529.017	515.669	-	14.044.687
Birikmiş Amortisman	01.01.2023	Dönem Gideri	Çıkışlar	31.12.2023
Haklar	(8.465.301)	(945.187)	-	(9.410.488)
Net Değeri				4.634.200

Maddi Olmayan Duran Varlık	01.01.2022	Girişler	Çıkışlar	31.12.2022
Haklar	11.015.920	2.513.097	-	13.529.017
Birikmiş Amortisman	01.01.2022	Dönem Gideri	Çıkışlar	31.12.2022
Haklar	(7.309.033)	(1.156.268)	-	(8.465.301)
Net Değeri	3.706.888			5.063.716

14. KULLANIM HAKKI VARLIKLARI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Şirket'in bina ve binek araç kiralaması yapmaktadır. Kiralanan bina ve binek araçlara ilişkin detaylar aşağıdaki gibidir.

	31.12.2023	31.12.2022
Kullanım Hakkı Varlıklar	16.800.575	16.800.575
Kullanım Hakkı Varlıkları Amortismanı (-)	(14.592.669)	(9.593.453)
Toplam	2.207.905	7.207.122

Kullanım hakkı yükümlülükleri finansal borçlar dipnotu altında açıklanmıştır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

15. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Şirket tarafından verilen teminat, rehin ve ipotek dağılımı aşağıdaki gibidir;

31.12.2023	USD	Euro	TL	TL Karşılığı
A. Kendi tüzel kişiliği adına verilmiş olan TRİK'lerin toplam tutarı	15.250.000	51.353	793.135.309	1.243.740.626
<i>Teminat mektupları</i>	-	51.353	2.135.309	3.808.076
<i>İpotekler</i>	11.250.000	-	391.000.000	722.179.750
<i>Kefaletler</i>	4.000.000	-	400.000.000	517.752.800
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine verilmiş olan TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla ilişkili taraf şirketlerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİK'ler	12.000.000	-	2.862.500.005	3.215.758.405
<i>İpotekler</i>	-	-	21.500.000	21.500.000
<i>Kefaletler</i>	12.000.000	-	2.841.000.005	3.194.258.405
D. Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 12/2 maddesi çerçevesinde vermiş olduğu TRİK'ler	-	-	-	-
E. Diğer verilen TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-
Toplam	27.250.000	51.353	3.655.635.314	4.459.499.031

Şirketi' in vermiş olduğu diğer TRİK'lerin Şirket' in 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla özkaynaklarından fazladır.

31.12.2022	USD	Euro	Endekslenmiş TL	Toplam TL Karşılığı
A. Kendi tüzel kişiliği adına verilmiş olan TRİK'lerin toplam tutarı	5.000.000	1.037.994	462.555.722	576.945.293
<i>Teminat mektupları</i>	-	1.037.994	56.413.546	77.143.117
<i>İpotekler</i>	5.000.000	-	178.755.548	272.415.548
<i>Kefaletler</i>	-	-	227.386.628	227.386.628
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine verilmiş olan TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla ilişkili taraf şirketlerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİK'ler	-	-	3.160.179.815	3.160.179.815
<i>İpotekler</i>	-	-	35.426.178	35.426.178
<i>Kefaletler</i>	-	-	3.124.753.637	3.124.753.637
D. Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 12/2 maddesi çerçevesinde vermiş olduğu TRİK'ler	-	-	-	-
E. Diğer verilen TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-
Toplam	5.000.000	1.037.994	3.622.735.537	3.737.125.108

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Karşılıklar

Şirket'in dava karşılıkları işçilik ve tazminat davalarından oluşmaktadır. Dava karşılıklarının bilgileri aşağıdaki gibidir;

<u>Uzun Vadeli Diğer Karşılıklar</u>	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>
Dava Karşılığı	170.752	728.667
Toplam	170.752	728.667

Devlet Malzeme Ofisi tarafından 16.11.2021 tarihli ihale için imzalanan 19.11.2021 tarih ve BS57JLKLE2/2021-1434961 sayılı sözleşmenin 28.03.2024 tarihli Devlet Malzeme Ofisi yönetim kurulu kararıyla; sözleşmeden doğan taahhüdün yerine getirilmemesinden dolayı sözleşmenin feshedildiği; sözleşme gereği cezai şart, damga vergisi dahil toplam 6.111.300 TL'nin faiziyle beraber DMO'ya iade edilmesi hususu Şirket'e bildirilmiştir. Şirket tarafından Devlet Malzeme Ofisi'nin kararına karşı hukuki yollara başvurulacaktır.

16. TAAHHÜTLER

31 Aralık 2023: Bulunmamaktadır. (31.12.2022: Bulunmamaktadır.)

17. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

1) Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar

Şirket, Türk İş Kanunu'na göre, en az bir yıllık hizmeti tamamlayarak 25 yıllık çalışma hayatı ardından emekliye ayrılan (kadınlar için 58, erkekler için 60 yaş), iş ilişkisi kesilen, askerlik hizmetleri için çağrılan veya vefat eden her çalışanına kıdem tazminatı ödemek mecburiyetindedir.

31 Aralık 2023 sonrasında ödenecek kıdem tazminatı tavanı 23.489,83 TL'dir. (31 Aralık 2022: 15.371,40 TL) Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Şirket'in, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı karşılık hesaplarındaki gelişmeler aşağıdaki gibidir:

<u>Çalışanlara Sağlanan Uzun Vadeli Faydalara İlişkin Karşılıklar</u>	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>
Kıdem Tazminatı Karşılığı	1.440.788	1.499.580
Toplam	1.440.788	1.499.580

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

	31.12.2023	31.12.2022
Dönem Başı	1.499.580	816.860
İşten Ayrılanlara Yapılan Ödemeler	(803.975)	(298.741)
Faiz Maliyeti	3.685	19.877
Enflasyon Etkisi	(589.490)	(357.759)
Cari Dönem Hizmet Maliyeti	893.835	623.552
Aktüeryal Kazanç / Kayıp	437.153	695.791
Dönem Sonu	1.440.788	1.499.580

Şirket'in kullanılmayan izin karşılığı detayı aşağıdaki gibidir.

<u>Çalışanlara Sağlanan Kısa Vadeli Faydalara İlişkin Karşılıklar</u>	31.12.2023	31.12.2022
Kullanılmayan İzin Karşılığı	1.663.717	1.303.311
Toplam	1.663.717	1.303.311

2) Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar

<u>Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar</u>	31.12.2023	31.12.2022
Personele Borçlar	5.305.562	2.309.256
Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	5.736.256	3.679.234
Toplam	11.041.818	5.988.490

18. DİĞER VARLIKLAR

Şirket'in diğer dönen varlıkları aşağıdaki gibidir.

Diğer Dönen Varlıklar	31.12.2023	31.12.2022
Devreden KDV	10.561.920	33.225.246
Diğer Katma Değer Vergisi	379.995	36.301
İş Avansları	42.576	141.184
Personel Avansları	939.124	1.523.777
Toplam	11.923.615	34.926.508

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

19. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ

Şirket'in sermaye yapısı aşağıdaki gibidir. Sermayenin tamamı ödenmiştir.

	31.12.2023		31.12.2022	
	Pay Oranı	Pay Tutarı	Pay Oranı	Pay Tutarı
Mehmet Berat BATTAL	30%	48.910.000	30%	48.910.000
Halka Açık Kısım	67%	108.205.000	67%	108.205.000
Diğer	3%	4.690.000	3%	4.690.000
	100%	161.805.000	100%	161.805.000

Şirket'in kayıtlı sermaye tavanı 315.000.000 TL'dir. Sermayenin her biri 1 TL itibari değerinde 161.805.000 adet paya ayrılmış olup, bunlardan 42.210.000 adedi nama yazılı (A) Grubu ve 119.595.000 adedi hamiline yazılı (B) Grubu paylardır. (A) Grubu hisseler üzerinde imtiyaz bulunmaktadır.

Sermaye Düzeltme Farkları

Şirket'in sermaye düzeltme olumlu farkları detayı aşağıdaki gibidir.

Sermaye Düzeltme Farkları	31.12.2023	31.12.2022
Sermaye Enflasyon Düzeltme Farkları	494.097.800	494.097.800
	494.097.800	494.097.800

Paylara İlişkin Primler

Şirket'in, hisse senetlerinin 05 Mart 2021 tarihinde Borsa İstanbul A.Ş. 'de "BİST" sabit fiyat ile talep toplama yöntemiyle halka arzından kaynaklanan paylara ilişkin primlerin yıl sonu itibarıyla detayı aşağıdaki gibidir.

	31.12.2023	31.12.2022
Hisse Senedi İhraç Primleri	39.932.238	39.932.238
	39.932.238	39.932.238

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları

Şirket arsa ve binasını cari dönemde gerçeğe uygun değer ile raporlamaya başlamıştır. Bu nedenle maddi duran varlıklarda oluşan değer artış farkları özkaynaklarda yeniden değerlendirme artışı olarak raporlanmıştır. Değer artışlarına ilişkin hesaplamaların detayı aşağıdaki gibidir.

<u>Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelir veya Giderleri</u>	31.12.2023	31.12.2022
Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışları (Azalışları)	155.036.502	97.893.698
Hesaplanan Ertelenen Vergi (-)	(19.379.230)	(12.236.380)
Net Değer Artışı	135.657.272	85.657.318

Tanımlanmış Fayda Planları Birikmiş Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları

Şirket, kıdem tazminatı hesaplamasında ortaya çıkan Aktüeryal Kazanç ve Kayıpları özkaynaklar içerisinde muhasebeleştirmiştir. Ayrıca dönemler içerisinde meydana gelen değişimleri de Diğer Kapsamlı Kar Zararlar Tablosuna yansıtmıştır.

Tan. Fay. Plan. Birikmiş Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları	31.12.2023	31.12.2022
Aktüeryal Kazanç ve Kayıplar (-)	(1.132.945)	(695.792)
Aktüeryal Kazanç ve Kayıplar Ertelenen Vergisi	255.404	146.116
Toplam	(877.541)	(549.676)

Kardan Ayrılmış Kısıtlanmış Yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

	31.12.2023	31.12.2022
Yasal Yedekler	18.799.616	16.118.855
Toplam	18.799.616	16.118.855

Geçmiş Yıllar Karları

	31.12.2023	31.12.2022
Geçmiş Yıllar Karları	274.319.068	358.653.693
Toplam	274.319.068	358.653.693

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Özkaynaklara ilişkin ek bilgiler,

Şirket'in 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla finansal tablolarında enflasyona göre düzeltilmiş olarak sunduğu ilgili özkaynak kalemlerinin Vergi Usul Kanununa göre hazırlanmış finansal tablolarındaki enflasyona göre düzeltilmiş tutarlarla karşılaştırması aşağıdaki gibidir:

	Yasal kayıtlar	TMS/TFRS uyarınca finansal tablolarda yer alan enflasyona göre düzeltilmiş tutarlar
ÖZKAYNAKLAR	1.175.266.070	1.229.449.579
A) Ödenmiş Sermaye		
1- Sermaye	161.805.000	161.805.000
2- Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	780.105.487	494.097.800
B-) Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler	-	134.779.730
C) Kar Yedekleri	2.278.252	18.799.616
D) Hisse Senedi İhraç Primleri	2.813.595	39.932.238
E) Geçmiş Yıllar Karları	114.738.629	274.319.068
F) Dönem Net Karı (Zararı)	113.525.107	105.716.127

20. HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

Şirket'in dönem içerisindeki satışlarına ilişkin detay aşasındaki gibidir.

a) Satışlar	01.01- 31.12.2023	01.01- 31.12.2022
Serum Gelirleri	1.676.410.368	1.034.001.995
Aşı Gelirleri	561.555	266.399.192
Ticari Mal Satışından Gelirler	64.931.429	77.553.081
Diyaliz Malzemeleri Geliri	106.927.813	133.451.177
Yurtdışı Satış Gelirleri	62.589.258	56.024.985
Diğer Gelirler	4.402.151	96.785.854
Satıştan İadeler (-)	(2.551.678)	(25.735.759)
Satış İskontoları (-)	(9.490)	(1.572.062)
Net Satışlar	1.913.261.406	1.636.908.463

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

b) Satışların Maliyeti	01.01- 31.12.2023	01.01- 31.12.2022
Malzeme Giderleri	(1.229.738.069)	(1.037.285.612)
Genel Üretim Gider	(120.517.974)	(94.028.880)
Personel Gideri	(69.109.692)	(66.639.428)
Amortisman Giderleri	(28.702.963)	(25.615.392)
Enerji Giderleri	(36.055.910)	(59.597.928)
Satışların Maliyeti	(1.484.124.608)	(1.283.167.240)

21. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ

Şirket'in genel yönetim giderlerine ilişkin detayları aşağıdaki gibidir:

	01.01- 31.12.2023	01.01- 31.12.2022
Pazarlama Giderleri (-)	(49.480.604)	(31.600.585)
Genel Yönetim Giderleri (-)	(112.026.101)	(145.033.925)
Toplam	(161.506.705)	(176.634.510)

22. ÇEŞİT ESASINA GÖRE GİDERLER

Şirketin dönem genel yönetim giderlerine ilişkin detayları aşağıdaki gibidir.

Genel Yönetim Giderleri	01.01- 31.12.2023	01.01- 31.12.2022
Personel giderleri	(37.145.755)	(32.586.273)
Kıdem tazminatı karşılığı	(637.185)	(201.687)
İzin karşılığı	(486.931)	(109.455)
Amortisman giderleri ve itfa payları	(4.745.474)	(3.417.999)
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	(11.284.597)	(5.741.403)
Tamir ve bakım onarım giderleri	(2.508.550)	(5.214.971)
Enerji giderleri	(18.144.056)	(29.621.391)
Sigorta giderleri	(6.492.603)	(3.243.481)
Ofis giderleri	(5.241.125)	(5.354.494)
Seyahat giderleri	(17.574.349)	(15.535.298)
Haberleşme giderleri	(328.308)	(564.818)
Banka işlem giderleri	(524.700)	(3.746.351)
Dava karşılığı	-	(65.683)
Vergi, resim ve harçlar, cezalar	(2.915.513)	(35.550.364)
Nakliye ve kargo giderleri	(1.591.791)	(355.341)
Reklam ve promosyon giderleri	(124.892)	(1.467.567)
Diğer giderler	(2.280.272)	(2.257.349)
Toplam	(112.026.101)	(145.033.925)

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Şirketin pazarlama giderlerinin detayları aşağıdaki gibidir.

Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri	01.01- 31.12.2023	01.01- 31.12.2022
Personel giderleri	(1.785.123)	(2.144.957)
Kıdem tazminatı karşılığı	(63.452)	(80.208)
İzin karşılığı	(7.111)	(2.814)
Tamir ve bakım onarım giderleri	(4.086)	(4.004)
Nakliye ve kargo giderleri	(47.398.250)	(29.097.100)
Diğer giderler	(222.582)	(271.502)
Toplam	(49.480.604)	(31.600.585)

23. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yıla ait esas faaliyetlerden gelirler ve giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

<u>Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler</u>	01.01- 31.12.2023	01.01- 31.12.2022
Sigorta Gelirleri	37.679	73.101.485
Kambiyo Karları	57.622.656	30.329.947
Konusu Kalmayan Karşılıklar	2.705.847	501.416
Diğer Gelir ve Karlar	1.182.993	2.260.871
Toplam	61.549.175	106.193.719

<u>Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)</u>	01.01- 31.12.2023	01.01- 31.12.2022
Kambiyo Zararları	(69.690.734)	(26.446.821)
Karşılık Giderleri	(44.281)	(13.172.634)
Diğer Gider ve Zararları	(820.126)	(69.992.132) (*)
Toplam	(70.555.141)	(109.611.587)

(*) Ankara ili Akyurt ilçesi bölgesinde 12 Haziran 2022 tarihinde meydana gelen yoğun yağış sebebi ile Şirketin ürünlerinin bulunduğu depoda hasar meydana gelmiştir. Meydana gelen hasar sebebi ile oluşacak zararın tamamı sigorta kapsamında olup şirket için oluşan Sigorta tazminat gelirleri ve maliyetleri esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderlerde takip edilmiştir.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

24. TFRS 9 UYARINCA GELİRLER VE GİDERLER

Şirketin TFRS 9 uyarınca belirlenen değer düşüklüğü kazançları (zararları) ve değer düşüklüğü zararlarının iptallerinin detayları aşağıdaki gibidir.

	01.01- 31.12.2023	01.01- 31.12.2022
TFRS 9 Beklenen Zarar Karşılığı (Banka)	-	309.119
TFRS 9 Beklenen Zarar Karşılığı (Alacaklar)	(2.046.808)	612.771
Toplam	(2.046.808)	921.890

25. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla yatırım faaliyetlerinden gelirler aşağıdaki gibidir.

Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler

	01.01- 31.12.2023	01.01- 31.12.2022
Yatırım Fonları Değer Farkı	-	5.129
Yatırım Amacıyla Gayrimenkul Kira Geliri	1.930.835	2.192.579
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller Gerçeğe Uygun Değer Farkı	-	21.526.077
Toplam	1.930.835	23.723.785

26. FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yıla ait finansman gelirlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

Finansman Gelirleri

	01.01- 31.12.2023	01.01- 31.12.2022
Faiz Gelirleri	13.957.235	73.873
Reeskont Faiz Gelirleri	4.891.856	11.391.437
Toplam	18.849.091	11.465.310

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yıla ait finansman giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

Finansman Giderleri

	01.01- 31.12.2023	01.01- 31.12.2022
Menkul Kıymet Satış Zararları (-)	(1.988.878)	-
Reeskont Faiz Giderleri (-)	(3.324.663)	(7.527.338)
Faiz Giderleri (-)	(168.664.865)	(148.429.424)
Toplam	(173.978.406)	(155.956.762)

27. VERGİ VARLIK ve YÜKÜMLÜLÜKLERİ ile VERGİ GİDERLERİ

Kurumlar vergisi karşılığı aşağıdaki gibidir;

Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	31.12.2023	31.12.2022
Dönem karı vergi ve diğer yasal yükümlülük karşılıkları	20.525.781	31.550.826
Dönem karının peşin ödenen vergi ve diğer yükümlülükleri (-)	(5.735.536)	(23.002.112)
Toplam	14.790.245	8.548.714

Türkiye’de, kurumlar vergisi oranı 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla %25’tir. Kurumlar Vergisi Kanunu’nda yer alan düzenlemeyle payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere en az %20 halka arz edilen kurumların paylarının, ilk kez halka arz edildiği hesap döneminden başlamak üzere 5 hesap dönemine ait kurum kazançlarına, kurumlar vergisi 2 puan indirimli uygulanır. Bu oran, kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası gibi) ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır. Kar dağıtılmadığı takdirde başka bir vergi ödenmemektedir.

Türkiye’deki bir işyeri ya da daimî temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden kurumlar ile Türkiye’de yerleşik kurumlara ödenen kar paylarından (temettüleri) stopaj yapılmaz. Bunların dışında yapılan temettü ödemeleri stopaja tabidir. Karın sermayeye ilavesi, kar dağıtımını sayılmaz ve stopaj uygulanmaz. Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl karlarından mahsup edilemez.

Şirket dönemler itibari faaliyet vergi geliri/(gideri) aşağıdaki gibidir;

a) Vergi Geliri ve Gideri	01.01- 31.12.2023	01.01- 31.12.2022
Hesaplanan Kurumlar Vergisi Karşılığı	(22.834.553)	(35.075.257)
Ertelenmiş Vergi Geliri/ Gideri	46.430.510	(36.912.760)
Toplam	23.595.957	(81.653.864)

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

b) Ertelenmiş Vergi Varlık ve Yükümlülükleri

Ertelenen vergi varlık ve yükümlülükleri, bilanço kalemlerinin yeniden değerlemesi veya vergi usul yasasında belirlenen değerleme yöntemlerinden farklı bir değerleme ile bilançoya alınmasından kaynaklanmaktadır. Eğer her iki düzenleme arasında bir fark varsa ve bu farklar ilerideki bir dönemde ortadan kalkacak ise ertelenmiş vergi varlığı veya yükümlülüğüne neden olurlar. Söz konusu geçici farklar genellikle gelir ve giderlerin, değişik raporlama dönemlerinde muhasebeleşmesinden kaynaklanmaktadır.

31.12.2023

<u>Dönem Kar / Zararda Muhasebeleştirilen</u>	<u>Geçici Farklar</u>	<u>Ertelenen Vergi</u>
Nakit ve Nakit Benzerleri	15.458	3.865
Ticari Alacaklar	12.492.245	3.123.061
Stoklar	(9.748.754)	(2.437.189)
Kullanım Hakkı	3.068.016	767.004
Maddi Duran Varlıklar	(1.387.388)	(346.847)
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	42.693.186	10.673.297
Peşin Ödenmiş Giderler	8.171.087	2.042.772
Kullanım Hakkı Yükümlülüğü	(4.698.775)	(1.174.694)
Banka Krediler	2.854.207	713.552
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	(110.539.684)	(13.817.461)
Arsa ve Bina Değer Artışları	(91.078.275)	(11.384.784)
Ticari Borçlar	(998.163)	(249.541)
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	849.641	212.410
Kullanılmayan İzin Karşılıkları	1.663.717	415.929
Dava Karşılıkları	170.752	42.688
Toplam Net Vergi Yükümlülüğü	(146.472.730)	(11.415.938)
<u>Özkaynaklarda Muhasebeleştirilen</u>	<u>Geçici Farklar</u>	<u>Ertelenen Vergi</u>
Maddi Duran Varlık Değerleme	155.036.502	(19.379.230)
Tanımlanmamış Fayda Planlarının Birikmiş Yeniden Ölçüm Kazanç / Kayıp	(1.132.945)	255.404
Toplam Net Vergi Varlığı	153.903.557	(19.123.826)
Net Vergi Yükümlülük Toplamı	7.430.827	(30.539.764)

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

31.12.2022

<u>Dönem Kar / Zararda Muhasebeleştirilen</u>	<u>Geçici Farklar</u>	<u>Ertelenen Vergi</u>
Nakit ve Nakit Benzerleri	112.311	23.586
Finansal Yatırımlar	(735)	(155)
Ticari Alacaklar	23.922.833	5.023.794
Stoklar	(19.428.518)	(4.079.989)
Kullanım Hakkı	1.486.168	312.095
Maddi Duran Varlıklar	(352.348.369)	(73.993.158)
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	(5.806.029)	(1.219.267)
Peşin Ödenmiş Giderler	1.283.130	269.456
Kullanım Hakkı Yükümlülüğü	(5.415.910)	(1.137.342)
Banka Krediler	8.750.607	1.837.627
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	(71.849.231)	(7.544.169)
Arsa ve Bina Değer Artışları	(217.220.443)	(22.808.146)
Ticari Borçlar	(1.726.711)	(362.609)
Diğer Kısa Vadeli Borçlanmalar	(25.251)	(5.302)
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	525.530	110.362
Kullanılmayan İzin Karşılıkları	1.303.311	273.696
Dava Karşılıkları	728.667	153.020
Toplam Net Vergi Yükümlülüğü	(635.708.640)	(103.146.501)

<u>Özkaynaklarda Muhasebeleştirilen</u>	<u>Geçici Farklar</u>	<u>Ertelenen Vergi</u>
Maddi Duran Varlık Değerleme	97.893.698	(12.236.380)
Tanımlanmamış Fayda Planlarının Birikmiş Yeniden Ölçüm Kazanç / Kayıp	(695.792)	146.116
Toplam Net Vergi Varlığı	97.197.906	(12.090.264)

Net Vergi Yükümlülük Toplamı	(538.510.734)	(115.236.762)
-------------------------------------	----------------------	----------------------

28. PAY BAŞINA KAZANÇ

Hisse başına kar/zarar miktarı, net dönem kar/zararının şirket hisselerinin yıl içindeki ortalama pay adedine bölünmesiyle hesaplanır.

Hisse Başına Kazanç	<u>01.01- 31.12.2023</u>	<u>01.01- 31.12.2022</u>
Net Dönem Karı/Zararı	105.716.127	(81.653.864)
Hisse Senedi Sayısı	161.805.000	161.805.000
1 hissenin nominal değeri (TL)	1,00	1,00
Nominal Hisse Senedi Sayısı	161.805.000	161.805.000
Hisse Başına Düşen Kar/Zarar	0,65	(0,50)

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL BORÇLAR

Şirketin cari dönem ve önceki dönem tarihleri itibarıyla mevcut kısa vadeli borçlanmalarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31.12.2023	31.12.2022
Kısa Vadeli Banka Kredileri	245.740.030	287.486.105
Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri	127.858.872	184.882.582
Uzun Vadeli Banka Kredileri	13.881.686	20.669.688
Toplam	387.480.588	493.038.375

Kredi Vade Yapısı	31.12.2023	31.12.2022
1 yıl içerisinde ödenecek	373.598.902	472.368.687
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	13.881.686	20.669.688
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	-	-
Toplam	387.480.588	493.038.375

Şirket' in cari dönem ve önceki dönem tarihleri itibarıyla diğer kısa vadeli borçlanmaları aşağıdakidir.

	31.12.2023	31.12.2022
Kredi Kartı Borçları	13.930.975	482.999
Toplam	13.930.975	482.999

Şirketin cari dönem ve önceki dönem itibarıyla finansal kiralama borçlanmalarının ve kira yükümlülüklerinin detayları aşağıdaki gibidir:

Kısa Vadeli Kiralama İşlemlerinden Borçlar	31.12.2023	31.12.2022
Finansal kiralama işlemlerinden borçlar	23.282.103	9.053.359
Ertelenmiş finansal kiralama borçlanma maliyetleri (-)	(4.499.566)	(3.689.678)
Kiralamalar (TFRS 16)	577.146	2.334.532
Toplam	19.359.683	7.698.213

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

	31.12.2023	31.12.2022
Uzun Vadeli Kiralama İşlemlerinden Borçlar		
Finansal kiralama işlemlerinden borçlar	3.278.509	11.778.660
Ertelenmiş finansal kiralama borçlanma maliyetleri (-)	(315.556)	(2.273.588)
Kiralamalar (TFRS 16)	-	938.102
Toplam	2.692.953	10.443.174

	31.12.2023	31.12.2022
Finansal kiralama borçları	26.560.612	20.832.019
Bir yıl içinde	23.282.103	9.053.359
İki ile beş yıl arasındakiler	3.278.509	11.778.660
Eksi: geleceğe ait finansal giderler	(4.815.122)	(5.963.266)
Bir yıl içinde	(4.499.566)	(3.689.678)
İki ile beş yıl arasındakiler	(315.556)	(2.273.588)
Kiralama yükümlülüğünün bugünkü değeri	21.745.490	14.868.753

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Sermaye Risk Yönetimi

Şirketin sermayeyi yönetmekteki amacı, hisse başına düşen karı yıllar itibarıyla artırabilmektir. Bu amaçla, büyüme ve faaliyet hacmini artırma hedefi vardır. Şirket, büyümeyi kendi yarattığı iç fonlar kadar dış kaynaklara dayalı olarak da sağlar. Ancak borçlanma politikası izlenirken, borç/ özkaynaklar arasındaki dengeyi de korumaya çalışmaktadır.

	31.12.2023	31.12.2022
Toplam Borçlar	645.051.292	691.563.606
Nakit ve Nakit Benzerleri (-)	(5.939.311)	(60.709.558)
Net Borç	639.111.981	630.854.048
Toplam Özkaynak	1.229.449.579	1.074.061.364
Net Borç/Özsermaye Oranı	0,52	0,59

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Kredi Riski

Müşterilere vadeli mal satışı yapmak, diğer kişi ve kurumlara borç vermek, kefil olmak, bankalara mevduat yapmak kredi riskinin kaynaklarını teşkil etmektedir. Müşterilerden olan alacağın bir kısmı banka kredi kartına (pos makinesi slipleri) bağlanarak garanti altına alınmış olmaktadır. Önemli bir kısmı içinde alacak senedi alınmakta, senet kefile bağlanmaktadır. Ancak yine önemli bir kısmı tamamen teminatsız verilebilmektedir. Bu alacakların geri dönüşünün garanti altına alınabilmesi için piyasa koşullarına göre mümkün olduğunca vadesi kısa tutulmaya çalışılmakta; piyasada belirli bir tanınmışlığı olan kişi ve işletmelere satış yapılmaya çalışılmaktadır. Kredi verildikten (mal teslimi yapıldıktan) sonra da durumları devamlı izlenmekte ve borçlunun kredibilitesi kontrol altında tutulmaya çalışılmaktadır. Bu müşterilerden ek teminatlar alınmamaktadır.

Kredi riskine maruz varlıkların görünümü aşağıdaki gibidir.

31.12.2023	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski	570.258.650	166.502.839	-	3.690.884	5.911.490
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	570.258.650	166.502.839	-	3.690.884	5.911.490
B. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	6.921.569	-	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	(6.921.569)	-	-	-

31.12.2022	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski	551.339.092	92.756.611	7.973.582	4.469.230	60.686.005
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	551.339.092	92.756.611	7.973.582	4.469.230	60.686.005
B. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	15.776.598	-	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	(15.776.598)	-	-	-

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Likidite Riski

Likidite riski, bir işletmenin borçlarından kaynaklanan yükümlülükleri, nakit veya başka bir finansal araç vermek suretiyle yerine getirmekte zorlanması riskidir. Şirket yönetimi, önceki yıllarda olduğu gibi yeterli miktarda nakit sağlamak ve kredi yoluyla fonlamayı mümkün kılmak suretiyle, likidite riskini asgari seviyede tutmaktadır. Şirket likidite yönetimini beklenen vadelere göre değil, sözleşme uyarınca belirlenen vadelere uygun olarak gerçekleştirmektedir. Şirketin türev finansal yükümlülükleri bulunmamaktadır.

31.12.2023

Yükümlülükler	Defter Değeri	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası
Finansal Borçlar	423.734.199	13.930.975	392.958.585	16.844.639
Ticari Borçlar	103.364.073	41.345.629	62.018.444	-
Diğer Borçlar	117.953.020	1.801.004	116.152.016	-
Ertelenmiş Gelirler	13.991.191	13.991.191	-	-
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	11.041.818	11.041.818	-	-
Toplam Borç	670.084.301	82.110.617	571.129.045	16.844.639

31.12.2022

Yükümlülükler	Defter Değeri	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası
Finansal Borçlar	511.662.761	482.999	480.066.900	31.112.862
Ticari Borçlar	128.934.889	51.573.956	77.360.933	-
Diğer Borçlar	50.965.956	2.142.975	48.822.981	-
Ertelenmiş Gelirler	2.293.922	2.293.922	-	-
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	5.988.490	5.988.490	-	-
Toplam Borç	699.846.018	62.482.342	606.250.814	31.112.862

Piyasa Riski

Piyasa riski, piyasa fiyatlarında meydana gelen değişimler nedeniyle bir finansal aracın gerçeğe uygun değerinde veya gelecekteki nakit akışlarında bir işletmeyi olumsuz etkileyecek dalgalanma olması riskidir. Bunlar, yabancı para riski, faiz oranı riski ve finansal araçlar veya emtianın fiyat değişim riskidir.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Yabancı Para Riski (Kur Riski)

Kur riski, Şirket'in Amerikan Doları ve Euro yabancı para borç ve varlıklara sahip olmasından kaynaklanmaktadır. Ayrıca, Şirket'in yaptığı işlemlerden doğan kur riski vardır. Bu riskler, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlandırılmaktadır.

Şirket'in yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve yükümlülüklerinin bilanço tarihi itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

Döviz Pozisyonu Tablosu- 31.12.2023	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP
1. Ticari Alacaklar	94.294.261	452.322	2.486.000	-
2a. Parasal Finansal Varlıklar (Kasa-Banka hesapları dâhil)	103.341	1.875	1.478	-
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	13.570.285	435.500	23.023	-
3. Diğer	-	-	-	-
4. Dönen Varlıklar (1+2+3)	107.967.887	889.697	2.510.501	-
5. Ticari Alacaklar	-	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	114.842	399	3.165	-
7. Diğer	-	-	-	-
8. Duran Varlıklar (5+6+7)	114.842	399	3.165	-
9. Toplam Varlıklar (4+8)	108.082.729	890.096	2.513.666	-
10. Ticari Borçlar	57.513.609	244.896	1.537.226	6.166
11. Finansal Yükümlülükler	40.008.333	330.000	930.000	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-
13. Kısa Vadeli Yükümlülükler (10+11+12)	97.521.942	574.896	2.467.226	6.166
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	-	-	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-
17. Uzun Vadeli Yükümlülükler (14+15+16)	-	-	-	-
18. Toplam Yükümlülükler (13+17)	97.521.942	574.896	2.467.226	6.166
19. Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık/Yükümlülük Pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-
19a. Aktif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-
19b. Pasif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-
20. Net Yabancı Para Varlık/Yükümlülük Pozisyonu (9-18+19)	10.560.787	315.200	46.440	(6.166)
21. Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık/Yükümlülük Pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(3.124.340)	(120.699)	20.252	(6.166)
22. Döviz Hedge'i İçin Kullanılan Finansal Araçların Toplam Gerçeğe Uygun Değeri	-	-	-	-
23. Döviz Varlıklarının Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-
24. Döviz Yükümlülüklerinin Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Döviz Pozisyonu Tablosu- 31.12.2022	Endekslenmiş TL Karşılığı	TL Karşılığı	ABD Doları	Avro	GBP
1. Ticari Alacaklar	34.923.264	21.194.784	452.322	638.937	-
2a. Parasal Finansal Varlıklar (Kasa-Banka hesapları dâhil)	1.153	700	10	26	-
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	16.392.709	9.948.667	516.120	14.954	-
3. Diğer	-	-	-	-	-
4. Dönen Varlıklar (1+2+3)	51.317.128	31.144.152	968.451	653.916	-
5. Ticari Alacaklar	-	-	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
7. Diğer	-	-	-	-	-
8. Duran Varlıklar (5+6+7)	-	-	-	-	-
9. Toplam Varlıklar (4+8)	51.317.128	31.144.152	968.451	653.916	-
10. Ticari Borçlar	84.170.497	51.082.725	241.944	2.328.586	6.166
11. Finansal Yükümlülükler	-	-	-	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	116.239	70.545	399	3.165	-
13. Kısa Vadeli Yükümlülükler (10+11+12)	84.286.736	51.153.270	242.343	2.331.750	6.166
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	51.241.814	31.098.444	-	1.560.000	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
17. Uzun Vadeli Yükümlülükler (14+15+16)	51.241.814	31.098.444	-	1.560.000	-
18. Toplam Yükümlülükler (13+17)	135.528.550	82.251.714	242.343	3.891.750	6.166
19. Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık/Yükümlülük Pozisyonu	-	-	-	-	-
19a. Aktif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-
19b. Pasif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-
20. Net Yabancı Para Varlık/Yükümlülük Pozisyonu (9-18+19)	-84.211.422	-51.107.562	726.109	-3.237.834	-6.166
21. Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık/Yükümlülük Pozisyonu	-100.487.893	-60.985.685	-	-	-
22. Döviz Hedge'i İçin Kullanılan Finansal Araçların Toplam Gerçeğe Uygun Değeri	-	-	-	-	-
23. Döviz Varlıkların Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-	-
24. Döviz Yükümlülüklerin Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-	-

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

31.12.2023	Döviz Kuru Duyarlılık Analizi			
	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi
ABD Doları' nın TL Karşısında %10 Değişmesi Halinde;				
1-ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	927.892	(927.892)	-	-
2-ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3-ABD Doları Net Etki (1+2)	927.892	(927.892)	-	-
Euro' nun TL Karşısında %10 Değişmesi Halinde;				
4-Euro net varlık/yükümlülüğü	151.273	(151.273)	-	-
5-Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	--
6-Euro Net Etki (4+5)	151.273	(151.273)	-	-
GBP'nin TL Karşısında %10 Değişmesi Halinde;				
7-GBP net varlık/yükümlülüğü	(23.087)	23.087	-	-
8-GBP riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9-GPB Net Etki (8+9)	(23.087)	23.087	-	-
TOPLAM (3+6+9)	1.056.079	(1.056.079)	-	-

31.12.2022	Döviz Kuru Duyarlılık Analizi			
	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi
ABD Doları' nın TL Karşısında %10 Değişmesi Halinde;				
1-ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(146.038)	146.038	-	-
2-ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3-ABD Doları Net Etki (1+2)	(146.038)	146.038	-	-
Euro' nun TL Karşısında %10 Değişmesi Halinde;				
4-Euro net varlık/yükümlülüğü	237.404	(237.404)	-	-
5-Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6-Euro Net Etki (4+5)	237.404	(237.404)	-	-
GBP' nin TL Karşısında %10 Değişmesi Halinde;				
7-GBP net varlık/yükümlülüğü	(11.078)	11.078	-	-
8-GBP riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9-GBP Net Etki (8+9)	(11.078)	11.078	-	-
TOPLAM (3+6+9)	80.288	(80.288)	-	-

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2023 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası'nın ("TL") 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü esasına göre TL cinsinden ifade edilmiştir.)

Bağımsız Denetçi/Bağımsız Denetim Kuruluşundan Alınan Hizmetlere İlişkin Ücretler

Şirket'in, KGK'nin 30 Mart 2021 tarihinde mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan Kurul Kararına istinaden hazırladığı ve hazırlanma esasları 19 Ağustos 2021 tarihli KGK yazısını temel alan bağımsız denetim kuruluşlarınca verilen hizmetlerin ücretlerine ilişkin açıklaması kapsamında raporlama dönemine ait bağımsız denetim ücreti 750.000 TL'dir. (31.12.2022: 362.500 TL)

31. BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Bulunmamaktadır.